Ը. ՏԱՐԻ 2371 ԹՈՒԱԿԱՆ ՀԱՅՈՑ 10 ՔԱՂՔՈՑ 4384 18 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 1891 28 ՃԷՄԱԶԻԻԼ ԷՎՎԷԼ 1309 ՇՈՐԵՔՇԱԲԹԻ

20 ՓԱՐԱ

ՆԱՄԱԿ ԿԱՄ ՈՐ ԵՒ ԻՆՉ ԴՐՈՒԹԻՒՆ ՊԷՏՔ Է ՈՒՂՂԵԼ
ԱՌ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ԱՐԵՒԵԼՔ ՕՐԱԳՐԻ
Ղալաթիա, Կ. Պոլիս

درعليه ده غلطه ده آرەوەلك خانندن نوراودونكيان
غزتەسى ادارەسنه

Direction du Journal AREVELK
Galata, CONSTANTINOPLE

ԱՐԵՒԵԼՔ

ՕՐԱԳԻՐ

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԵՒ ԱԶԳԱՅԻՆ

20 ՓԱՐԱ

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պոլսոյ համար Տարեկան բաժնեգրութիւն 150
» » Վեցամսեայ 75
» » Եռամսեայ 40
Օտար երկիրներէ Տարեկան » 56
» » Վեցամսեայ 28
Յատուկ թուերի վրայ ժամանակագրական. Տարեկան Օտ. Ոսկի 2
Դասական Թղթատարի Գնագրութիւն Միօրինակ Ղրշ. 50

Խմբագրութեան ուղղուած նամակ կամ այլ գրութիւն եւ չի տրուիր։

Les annonces sont reçues
AUX BUREAUX DU JOURNAL

Կ. ՊՈԼԻՍ, 18|30 ԴԵԿՏ. 1891

ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՕՐՈՒԱՆ ԴԼՊԻԵՐ ԵՒ ԽՆԴԻՐՆԵՐ

ՀԲԷԱԿԱՆ ԴԱՂԹՈՒՄԸ

Ռուսիայէն գաղթող Հրեայներն Արժանթինի Հանրապետութեան երկրին մէջ (ի Հարաւային Ամերիկա) տեղաւորելու համար Պառոն Հիրշի ծրագիրը տակաւ կը դործադրի։

«Ամերիկեան Հանրապետութեանց վիճակագրութեան Պաշտօնատան» տեղեկութեանց նայելով, արդէն երկու հարիւր հրեայ ընտանիքներ հաստատուած են «Մոնթիթքոյի գաղութ» կոչուած վայրն, և այժմ կը պարապին երկրագործութեամբ։ Այս գաղութին զարդացումը դիւրացնելու համար, երկաթուղոյ դիծ մը չենուեցաւ անմիջապէս, որով Արժանթինի դլխաւոր դծին հետ հաղորդակցութեան մէջ պիտի դտնուին նորահաստատ Հրեայք։ Ամեն ամիս Եւրոպայէն 1,000 ական ընտանիք պիտի ղրկուին այն նահանդը։

* *

ՖՐԷԲԷԼԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԸ

Ֆրանսայի Երեսփ. ժողովոյն միակ եպիսկոպոս անդամն, Ֆրէբէլ եպիսկոպոսն Անժէլ, որոյ մահն հեռագիրը ծանոյց անցեալ օր, Ալզաս ծնած էր 1827ին, քահանայ ձեռնադրեցաւ 1849ին, կանոնական մեծ ընդունակութիւն և յաջողակութիւն ցուցուց աստուածաբանական ուսման մէջ, և Փարիզի արքեպիսկոպոսն ուզեց Փարիզ բերել տալ զայն, դեռ 23 տարեկան եղած ատեն, խմբատասիրութեան դասախօսութիւն մը անոր յանձնելու, բայց Սթրազպուրկի եպիսկոպոսն իւր քով վար դրաւ զայն նմանօրինակ պաշտօնով մը։ 25 տարեկանին մէջ, իբրև վարդապետ (տոքթոր) աստուածաբանութեան, Փարիզ կոչուեցաւ, և Սորբոնի մէջ եկեղեցական ճարտասանութեան դասատու եղաւ։ Նոյն միջոցին կը քարոզէր ի Փարիզ և ի դաւառս։ 1862ին, Նափոլէոն Գ. և Լուիզէի կայսրուհին զինք կանչեցին Մեծ Պահոց առթիւ քարոզելու Թիւիլըրիի մատրան մէջ։ Այս միջոցին արտասանած քարոզք ապա հրատարակեցան Ֆրէնոպոլիական կեանք անուամբ։ Վատիկանի ժողովոյն նախապատրաստական աշխատութեանց մասնակցեցաւ, և անխնայութեան վարդապետութիւնը յատագովեց։ Քննադատական պատասխան դրեց Պ. Որընանի «Վրէ Ցեսուսի» դրքին։ 1869ին Անժէլի եպիսկոպոս եղաւ, և Ֆրանքֆուրտեանական պատերազմին ժամանակ, քահանայներ ղրկեց Գերմանիա, նպաստներ տանելու Ֆրանսայի գերիներուն։ 1880ին երեսփոխան ընտրեցաւ։ Ամեն առթիւ պաշտպանեց քրիստոնէական դաղափարներն հանրապետական ժողովոյն մէջ։ արմատականաց մէկ մասին անկրօն դաղափարաց դէմ, պաշտպանեց կաթոլիկ եկեղեցին և Ֆրանսացի կղերը։

Մեկուս վիճաբեր, բանախօսութիւն մը չեր արտասաներ որ հանրապետական մեծամասնութեան սիրտը ծակող խօսքեր չպարունակէր։ Անվհեր, խրոխտ հոգի մ'էր, թրթռուն լեզուաւ մը, և աղէկ խօսելու քաջավարժ, միսմինակ կրնար բոլոր ժողովի մը դէմ դնել։ Թէեւ միապետական-կաթոլիկ երեսփոխանք իրեն համամիտ էին, բայց ինք անոնց համամիտ դտնուելու փոյթ չէր ըներ, օրինակի համար երբ Թունեզի և Թունքինի խնդրոյ մէջ ինք հանրապետական կառավարութեան ընթացքին իրաւունք տուաւ, մինչ բովանդակ կաթոլիկ-միապետական կուսակցութիւնն հակառակ չարժեցաւ կառավարութեան։ Բայց Ֆրէբէլ եպիսկոպոս ոչ միայն Ֆրանսայի մեծութեան նախանձախնդիր էր, այլ և եկեղեցւոյ անկատման և կը զգար ու կը յայտնէր թէ ուր որ ֆրանսական դրօշը ծածանի, հոն կաթոլիկութիւնը պաշտպանութիւն կրնայ դտնել և բընիկները դարձի բերել։

Իբրեւ բնիկ Ալզասցի, շատ անգամ խօսեցաւ և սրտառուչ ոճով խօսեցաւ այն կորուսեալ դաւառներն օր մը նորէն ձեռք բերելու ազգային պարտականութեան վրայ, և այս մասը կը փափաքէր ֆրանսական բանակն եւ նաւատորմը զօրացած տեսնել ամ ըստ ամէն և սիրով կուտար կառավարութեան պահանջած ամեն վարկերը։ Իւր հայրենասէր բանախօսութիւնք մեծ տպաւորութիւն ըրած էին Երեսփ. ժողովոյն վրայ։ Եւ այս կէտն ի վեր հանելով, Պ. Ֆլոքէ, թէեւ ոգւով չափ հակառակորդ այս անդրպառեռնական եկեղեցականին դաղափարաց, պատշաճ ոճով ներբողեց անոր յիշատակն, և հանրապետական ժողովոյն խորին վիշտն յայտնեց իւր հայրենասէր անդամին մահուան առթիւ։ Լրագրիրք գովեստ կարդացին Պ. Ֆլոքէի անկողմնակալութեան։ և լաւ նշան մը համարեցին որ այնպիսի հակապապական արժատական մը, առ ոչինչ դրելով արժատական նախապաշարումներ, կրցաւ գովեստ խօսիլ անդրպառեռնական եպիսկոպոսի մը վրայ։ Բայց Ֆրէբէլ եպիսկոպոս անդրպառեռնական լինելէն յառաջ ապացուցած էր Ֆրանսացի մը լինելը, և հայրենասէր Ֆրանսացի մը։

Հանդուցեալ քաղաքագէտ եպիսկոպոսն աւելի քան երեսուն հատոր պատմական եւ աստուածաբանական դործեր հրատարակած ունի։

* *

ՓՐՈՖ. ՔՈՒՐՑԻՈՒՍ

Գերմանացի համբաւաւոր հելլենագէտ Փրոֆ. Քուրցիուս անցեալ շաբթուն իւր Իմաստասիրութեան Տոքթորի յիսնամեայ յոբելեանը տօնեց։ Հանդէսը Պերլինի Համալսարանին մէջ կատարեցաւ։ Առաջին ինդակցութիւնն եկաւ Վիլհելմ Կայսեր կողմէ, որ կըրթական Նախարարին ձեռամբ շնորհաւորութեան և ներբողի նամակ մը ղրկեց, մասնաւորապէս յիշելով Տոքթորին իւր հանդուցեալ հօր (Ֆրիտերիկ Կայսր) բարեկամ և ուսուցիչ եղած լինելը։ Կայսրն այս առթիւ Հոէնձոլլերնի Տան պատուանշան ղրկեց Փրոֆէսորին։ Գերմանիոյ բոլոր դիտնական մարմինք փութացին իրենց խնդակցութիւնն և նուէրներ, և այլ և այլ պատուանուններ ղրկել նմա։

Ի ՔԷՊԷՔ

Քէպէքի (ի Քանատա) կառավարի չը լուծեց նահանդին երեսփոխանական ժողովը, յորում մեծամասնութիւն ունէր իւր պաշտօնակից ըրած Պ. Մերսիէի նախարարութեան կուսակցութիւնն, և հրաժարեց որ նոր ընտրութիւնք մարտի սկիզբը տեղի ունենան։ Բուռն պայքար կը պատրաստուի, թէ կառավարչին պահպանողական կուսակցութեան կողմէ որ այն նախարարութեան կաշառակերութիւնները, զօշաքաղութիւններն և այլ գործումները երեւան հանելով, կը յուսայ պահպանողական մեծամասնութիւն մ'ընտրել տալ, և թէ Պ. Մերսիէի ազատական կուսակցութեան կողմէ, որ կը պնդէ թէ կառավարիչ մը, նոյն իսկ ի Քէպէք, իրաւունք չունի խորհրդարանական կառավարութիւն մը պաշտպանակ ընելու։

—Քէպէքի կառավարիչն յանձնախումբ մը կազմեց, Պ. Մերսիէի հրդամայ նախարարութեան բոլոր դրբամական գործողութիւնները քննելու։

* *

Ի ՓԱՐԻԶ

Ի Փարիզ, Ռիւ տէ Փոսթի Կաթոլիկ Կրթարանին տնօրէն խորհրդոյն մէջ ծագած վէճ մը երեւան հանած լինելով թէ Ֆրանսայէն խմբովին արտաքսեալ Ճիզուիտ Միաբանութենէն անդամք ոմանք դանազան ձեւերով նորէն գործի կը մտնեն ի Ֆրանսա, ներքին գործոց Նախարար Պ. Բոնսթան բոլոր այս ճիզուիտներուն անմիջական պաշտօնանկութիւնը պահանջեց, աւելի խիստ միջոցի դիմելու պէտք չմնալու համար։

ՕԴԵՐԸ

Անցեալ հինգշաբթի Լոնտոնի մէջ այնքան թանձր մառախուղ եղաւ որ կառքերուն անցուդարձն տնկարելի եղաւ գրէթէ։ Այս տարւոյ օդային այլ և այլ հանդամանքներուն անցեալ տարուան հետ նմանութիւնը դիտելով, Լոնտոնի լրագիրք կը հրատարակեն թէ այս տարի եւս ձմեռն անցեալ տարւոյ պէս խիստ լինելու մեծ հաւանութիւն կայ։

ՊԱՐՏԻԶՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԿՈՎԿԱՍՈՒՄ

(Շարունակութիւն երէկի թերթէն և վերջ)

Բացի դրանից, պտուղների տեղական առևտուրին բաւական վնասում են և բնիկ պտղավաճառները, որոնք վնասում են ժողովրդին՝ պտուղների գինը ցածացնելով։ Այսպէս օրինակ Զաքաթալի շրջանում, Թիֆլիսից 200 վերստ հեռաւորութեան վրայ պուդը 20—30 կոպէկով են առնում լաւ տանձն ու խնձորը, մինչդեռ Թիֆլիսում ծախում են 2 ռուբլի։ Իսկ Բորչալուի գաւառում, Թիֆլիսից 80 վերստ հեռու, ծիրանի պուդը 9 կոպէկով են առնում։

Բնական է որ պարտիզպանը մի առանձին հոգ էլ չպիտի տանէ լաւ պտուղ հասցնելու առանձին խնամք տանելու, քանի որ ծառից նա տարեկան շատ-շատ 2—10 ռ. է ստանալու, իսկ եթէ լաւ հոգս տանէ, նորից էլ ծախս պիտի անէ։

Վերջին տարիներս Անդրկովկասում ևս փորձեր եղան եւրոպական ազնուացրած տեսակի պտուղներ հասցնելու, բայց չափազանց սահմանափակ չափով, այն էլ մեծ ժամանակ ամենաւոր այգիներում և տնային պարտէզներում։ Այսպէս օրինակ խնձորի տեսակից՝ Հալվիլ (սպիտակ-ձմեռնահաս, դեղին և կարմիր—աշնանահաս), Կանադա, Բենետ (մի քանի տեսակները), ոսկէ Պարմեն, անդլիական Պեպին, Ապորտ և այլն, որոց ընտիր տեսակները Թիֆլիսում լաւ դին ունին, ինչպէս օրինակ ձմեռնահաս սպիտակ Կալվիլի ֆունտը ծախւում է 30—40 կոպէկով, մոխրագոյն Բենետը 15—20 կոպէկով։ Ցանձի տեսակներից՝ ձմերային Դեկանկա, Դիւշէս, Դանդուլիմ, Բեր, Ալէքսանդր, Կոմար, Բիրդամատ եւն։

Պէտք է ասել, որ Անդրկովկասում ընտիր պտուղների տեսակները տարածելու համար չատ աշխատել է իշխան Վորոնցովը, որ ցանկացողներին ձրիապէս ուղարկել է դրանց մատաղ տունկերը։ Սակայն, ինչպէս երևում է այդ փորձն աջողութիւն չէ ունեցել։ Այնու հետեւ մէկ-մէկ եղել են փորձեր նաև մասնաւոր անձերի ձեռքով։ Այսպէս օրինակ մենք յիշում ենք, որ Մեծ-Ղարաքիլիսում, որ բաւական բարձր դիրք ունի ու ցուրտ օդ, կայ տընկուած մի պարտէզ, որի մէջ հասորած են ազնուացրած տեսակ տանձ, խնձոր, բալ, յաղարջ և այլն։

Ցանկալի էր, որ տեղական հարուստ այդ տեղերին աշխատէին օր առաջ ձեռք բերել ազնուացրած պտղատու ծառերն և տարածել ժողովրդի մէջ։ Սա անկասկած է, որ վաղ թէ ուշ, Անդրկովկասում պարտիզպանութիւնը պիտի տարածուի նորագոյն իմաստով, աւելի լաւ չէ՞, որ դա օր առաջ լինի և հասարակ ժողովրդի բարեկեցութեան նպաստող հանդամանքներից մինը, և այն ամենանշանաւորներից մինը աւելանա։

Ի վերջոյ պէտք է այս էլ նկատել, որ Անդրկովկասում պարապում են նաեւ պտուղ չորացնելով, բայց դա լինում է նախ նահապետական եղանակով, արեւի տակ, որով պտուղը կորցնում է իւր գոյնը, ձեւը, նոյն իսկ համը և դառնում է մի կոչտ, եւ կեղտոտ, պինդ զանգուած, Բ. երդած չորն էլ այնքան քիչ է, որ տեղական պէտքերին բաւականութիւն չէ տալիս, այնպէս որ իւրաքանչիւր տարի չորը Պարսկաստանից է ստացւում մեծ քանակութեամբ, այն ինչ, եթէ նոյն իսկ տեղական ընտիր տեսակ պտուղները չորացնէին ամերիկական պտուղ չորացնող հնոցով, անկասկած թէ ժողովուրդը կ'օգտուէր եւ թէ այն տասնեակ հազարները, որոնք իւրաքանչիւր տարի Պարսկաստան են դնում, կըմնային երկրի մէջ։

Իսկ պտուղներից հասարակ ժողովրդին մատչելի ու վերին աստիճանի օգտակար, սննդարար ու զովացուցիչ սիդր ու պուարէ փչուած խմիչքներ պատրաստելու մասին չենք խօսում։ Դա ապագային բան է, թէև եթէ պատրաստող լինէր, կարող էր այժմ էլ գործածութիւն ստանալ։

Կովկասի բուսական երրորդ շրջանը համարում է Հիւսիսային Կովկասը, որ Կովկասի լեռնաշղթայի երկարութեամբ ընկած է Սեւ ծովից մինչեւ Կասպից ծովը։ Այս մասս հազար վերստ երկարութիւն ունեցող տարածութեան վրայ ևս բնութիւնն առատորէն բուսցրել է ամեն տեսակ պտղատու ծառեր, որոնցից չատերը վայրի են բուսած, իսկ չատն էլ վարենացած։ Վերջին հանդամանքը բացատրւում է այն հանդամանքով, որ ժողովուրդը թէեւ չատ վաղուց սկսել է պարապել պարտիզպանութեամբ, բայց մի քանի դարերի միջոցում գործը հիմնաւոր և կանոնաւոր չուղից խոտորուում է եւ միայն ներկայ դարիս կէսից սկսում նորից փոքր ինչ կանոնաւորուել։ Միայն պատերազմական գործողութիւնների շրջանից դուրս դանուած տեղերում փոքր ինչ աւելի է մշակւում պարտիզպանութիւնը, մանաւանդ այգեպանութիւնը—թերեք դետի ձախ ափին, և Կու

ԱԶԳԱՅԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Ամեն. Ս. Պատրիարք Հայրն Երէկ Ամիրէի պաշտօնատունը գնաց և կէս ժամու չափ տեսակցեցաւ Դատական և Կրօնական գործոց Նախարար Վսեմ. Բիգա փաշայի հետ։

Կրօնական ժողովոյ շաբաթական նիստը տեղի ունեցաւ Երէկ ի Պատրիարքարան ատենապետութեամբ Գեր. Գրիգորիս արքեպիսկոպոս Ցովհաննէսեանի։

Ս. Պատրիարք Հայրը պահ մը միայն կրցաւ նախագահել ժողովոյն նստին։

Զնքուշի Ատիշ գիւղացի Տ. Գէորգ քահանայն, որ սեպտ. 18էն ի վեր վեցամսեայ փիլոնազրկութեան դատապարտուած էր, ըստ խնդրանաց տեղւոյն առաջնորդին և գիւղացւոց՝ արտօնուեցաւ իւր հոգեւոր պաշտօնը շարունակելու։

Ց'Ատանայ ապօրէն կերպով քահանայ ձեռնադրեալ Աղեքսանդր Մաղիկեանն անուն անձին նկատմամբ, Զմիւռնիոյ կրօն. ժողովոյն կողմէ տրուած վկայագրոյն համար որոշուեցաւ ազգարարութիւն դրել։

Ցառաջիկայ Ս. Ծննդեան տօնին առթիւ մայրաքաղաքիս եկեղեցեաց քահանայ ու վարդապետ ղրկելու հոգատարութիւնը Պատր. Գեր. Փոխանորդ Հօր յանձնուեցաւ։

Որոշուեցաւ գրել Դաղատիոյ Գեր. առաջնորդին որ Տ. Արմենակ քահանան յղէ ի հոգեւոր մատակարարութիւն Ատալիոյ ազգայնոց։

Օրթագիւղի քահանայից դասուն և թաղեցւոց խնդրանաց վրայ, Պատրու քահանայերէն Տ. Դանիել քահանայ Օրթագիւղի Ս. Աստուածածին եկեղեցւոյն քահանայ անուանեցաւ։

Առաջիկայ աւագ տօներուն առթիւ, ժողովը իւր նիստերը փակեց և որոշեց միւսանգամ դուսմարիլ յետ Ս. Ծննդեան, յունվար 21ին։

Արապկիրի Նախորդ առաջնորդ Գեր. Եղնիկ եպիսկոպոս Երէկ Պատրիարքարան երթայով, երկարօրէն տեսակցեցաւ Ս. Պատրիարք Հօր հետ ու վիճակային գործոց վրայ ինչ ինչ տեղեկութիւններ տուաւ Ն. Ամենապատուութեան։

Տնտեսական Խորհուրդն Երէկ գումարեցաւ ի Պատրիարքարան ատենապետութեամբ Մեծ. Եղիազար էֆ. Մելիքեանի և զրաղեցաւ կեդր. Սընտուկին 91—92 տարեշրջանի եւմատցոյցի ծրագրով և այս մասին Բաղ. Ժողովոյ այս օրուան նստին մատուցուելիք տեղեկագիրը վերջնական ընթերցմամբ ընդունեց։

Գուրուչէշմէի Թաղ. Խորհուրդն ի նորոյ ընտրուած ըլլալով, Ս. Պատրիարք Հայրը սոյն ընտրութեան օրինաւորութիւնն հաստատած է։

Անցեալ համարում հաղորդեցինք, որ այս օրերս էջմիածնում հրատարակուել է «Վիճակագրական տեղեկութիւնք եկեղեցական-ծխական ուսումնարանաց Հայոց վիճակացն Տրփիխաայ, Երեւանայ, Ատարխանայ, Արցախայ և Շամախւոյ յընթացս 1889-90 ուսումնական ամի»։ Այդ տեղեկագրի մէջ մի առ մի առաջ են բերուած յիշեալ բոլոր թեմերի ուսումնարանների իւրաքանչիւրի 1889-90 ուսումնական թուին ունեցած աշակերտների և աշակերտուհիների թուերը, դրանցից քանիսի հոգեւորականների, աստիճանաւորների, ազնուականների, վաճառականների որդիք և թոշակառու ու ձրիաբաժ լինելը, դասարանը փոխողների և աւարտողների և դասարանում մնացողների թուերը։ ուսուցիչների եւ ուսուցչուհիների ազգանունները, դրանց ուր ուսած լինելն, ինչ առարկայից դաս տալը, դասերի թիւն ու տարեկան ռոճիկը։ Առաջ են բերուած նմանապէս ուսումնարանի հոգաբարձուները, պահպանութեան արդիւնքը, մուտքն և ծախքը։

Ցիշեալ տեղեկութիւններից մենք առաջ կը բերենք միայն իւրաքանչիւր թեմում եղած ուսումնարանների թիւը։

Թիֆլիսի թեմը 1889-90 թուին ունեցել է 54 եկեղեցական ծխական ուսումնարան։ Երեւանի թեմը՝ — 55, Ատարխանի թեմը՝—20, Արցախի թեմը՝—21, Շամախու թեմը՝—12։

* * *

Բեսարաբիայի համար նշանակուած նոր թեմական կառավարիչ սրբազան Գրիգոր եպիսկոպոս Ազգիրեանն Երէկ, դեկտեմբերի 4ին, իւր օգնական արժանապատիւ Ցուսիկ վարդապետի հետ իւր պաշտօնատեղին՝ Բիշնեւ ուղեւորուեց։ (Նոր-Դար)

ԴԳՐՈՑԱՍԷՐ ՏԻՐՆԱՆՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Խորին ցաւակցութեամբ մեր շնորհակալութիւնը կը յայտնենք Աղնուաշուք Լեւոն պէյ Կոստանդի, որ ի յիշատակ իւր վաղամեռիկ քրոջ և մեր անմոռանալի աշխատակիցներէն Օր. Բարիս Կոստանդի, Դպրոցասէր Տիկնանց վարժարանին նուիրեց պալատան նկարիչ Պ. Աքուարօնիի նկարած մէկ գեղեցիկ պատկերը, Ծաղկանոց մը (Jardinière) և իւր յիսուն ոսկւոյ արժողութեամբ մի Խաչելութեան պատկեր, հիանալի աշխատութիւն զոր իւր մեծ մայր, հանգուցեալ Տիկ. Բարիս Արզումանեան, ամբողջովին բանած է իւր համբաւաւոր ճարտարութեամբ եւ ամենարրին ճաշակաւ։

Գովեստներէ վեր է անուշտ սոյն ազնուասիրտ պատանին որ իւր սգոյ դառնութեան սփոփանք կը յուսայ գտնել, մտածելով որբերուն և անտէր արարածներուն։

Եւ այդ պատկեր պիտի մնայ վարժարանին մէջ, իւր թանկագին յիշատակ մը այն անգուգական աղջկան որ հազիւ ապրեցաւ, այլ որ այնչափ բարի գործեց։

Ի Դիմաց Տնօրէն Ժողովոյ
Դպրոցասէր Տիկ. Ընկերութիւն

Ատենադպիր — Ատենապետ
Թ. Ղ. ՊԱԼԴԱՂԱՐԵԱՆ — Զ. Ս. ՓԸՆՏԸԳԼԵԱՆ

ՄԵԾԱՐԺՈՅ ՆՈՒՊԱՐԵԱՆ

ԲԱՌԱՐԱՆ

ՓՐԱՆՍԵՐԷՆԻ ՀՈՑ ԱՇԽԱՐՀԻ
(Պարոնաց Տարազաբանեան)

Գոհութեամբ կը ծանուցանենք թէ սոյն ընդարձակ բառարան, այնչափ գեղեցիկ զնահատեալ շատ մը ձեռնասան անձերէ, աւարտած է բոլորովին։

Իւր ճոխագոյն պարունակութեամբ, հայերէն համանշանակներու ճշդութեամբն, շատ մը նորակերտ և գաւառական բառերովն և ճշդմամբք՝ բազմաշխատ հեղինակին սոյն երկն անհրաժեշտ գործի մ'է թէ Թարգմանչաց, թէ ուսանողաց, և թէ առ հասարակ ամէն անոնց որք կ'զբաղին Ֆրանսերէն լեզուով։

Ֆրանսերէնի մէջ գործածական բոլոր բառերն, ոճերն ու ասացուածներն հաւաքելով, և դնելով անոնց ամէնուն ալ ճշգագոյն նշանակութիւնները, զանազան առումներն և համապատասխան հայերէն նշանակութիւններն, ի հարկին Թուրքերէններն ևս, նուպարեան էֆէնտի յօրինած է շատ հարուստ, շատ կատարեալ գործ մը, արդիւնք երկարամանակեայ աշխատութեանց, անդուլ խուզարկութեանց, և խղճամիտ ու իմաստուն հետազօտութեանց։

Գործոյն կարեւորութեան կը համապատասխանէ նաեւ տպագրութիւն, որ Պաղատեան տպարանի խնամեալ արտադրութեանց մին է և կը կազմէ ստուար և գեղեցիկ հատոր մը, ճոխագոյն մատենադարանաց մէջ ընտիր տեղ մը գրաւելու արժանի։

Բաժանորդք պէտք է դիմեն Աբեւելքի խմբագրատունը՝ ստանալու համար իրենց բառարանը։ Վաճառման կեդրոնատեղին է ՊԱՂՏԱՏԼԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ, Պոլիս, Սուլթան Համամ թիւ 14։

Մինչեւ յառաջիկայ յունուար 20, որոշուած է անտիպոն պատել Նուպարեան Բառարանին գինը, 20 ֆրանք։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՍԸՐ ՈՒԻԼԻԷՄ ՀՈՒԱՅԴ

Վեհ. Սուլթանն իմանալով Սըր Ո. Հուայդի մահն, անմիջապէս պալատական պաշտօնատար մը ղրկեց անգլիական դեսպանատունն և ցաւակցութիւն յայտնել տուաւ դեսպանատան գործակատարին։

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսն ու Դրտաքին գործոց Վսեմ. նախարարն եւս իրենց թարգմանները ղրկեցին յանգլիական դեսպանատուն և ցաւակցութիւն յայտնել տուին։

* * *

Մանաւոր հեռագրի մը նայելով, կըսէ Սաֆոն, Լոնտոնի լրագիրք ծանուցած են թէ Սըր Ո. Իլիէմ Հուայդի յաջորդելու համար թէհրանի անգլիական նախորդ դեսպան Սըր Հէնրի Ցրրմրնտ Ուօլֆ ընտրելի նշանակուած է։

* * *

Սըր Ուիլիըմ Հուայդ ծնած էր 1824ին։ Իւր հայրը, Արթիւր Հուայդ, պաշտօնեայ Անգլիոյ հիւպատոսական և դաղթային վարչութեանց, իւլանացի կաթոլիկ մէն էր, Բոլոնիոյ մէջ հաստատուած, ուր ամուսնացած էր Բոլոնուհւոյ մը հետ, որ եղաւ Սըր Ուիլիըմ Հուայդի մայրը, որով Ուիլիըմ, ի տղայ տիոց, առիթ ունեցաւ ուսնելու գալական լեզուները։ Իւր ուսումն աւարտելէ ետք Քինկ Ուիլիըմ քոլէճին մէջ, ի Մանկղի և ապա Թրինիթի քոլէճին մէջ ի Քէմպրիճ, 1857ին կցորդի պաշտօն ստացաւ Վաշաւիոյ անգլիական ընդհ. հիւպատոսարանին մէջ։ 1864ին հիւպատոս անուանուելով ի Տանձիկ, 1870-71ի Ֆրանգուեղերման պատերազմին ժամանակ իրեն յանձնուեցաւ պաշտպանել ֆրանսական շահերը։ 1875ին, Սըր Ուիլիըմ Հուայդ գործակալ և ընդհ. հիւպատոս անուանեցաւ ի Սերպիա, և 1876ին կ. Պոլսոյ մէջ գումարեալ դեսպանաժողովին զրկուեցաւ։

1878 ին Պուքրէշ փոխադրուելով, երկրորդ կարգի դեսպանութեան պաշտօն ստանձնեց ի Ռումանիա։ 1885ին, կ. Պոլսոյ անգլիական դեսպանին բացակայութեան միջոցին, Սըր Ուիլիըմ Հուայդ այդ պաշտօնը փոխանորդաբար վարեց ի կ. Պոլիս, և նոյն միջոցին ծագած սերպ-պուլկարական խնդրոյն առթիւ դովելի ծառայութիւններ մատոյց։ Թիչ յետոյ, Պուքրէշ կը դառնար և Սըր Է. Թորնթըն (Լորտ Տըֆրինի յաջորդն ի կ. Պոլիս) իր պաշտօնին դլուխը կ'անցնէր։ Բայց 1886ին այս վերջինը արձակուրդ ստանալով, Սըր Ուիլիըմ Հուայդ կ. Պոլիս եկաւ վերստին՝ առժամեայ դեսպանի պաշտօնով։ 1887ին կ. Պոլսոյ դեսպան անուանեցաւ վերջնապէս։

Հանգուցեալը 1886 էն ի վեր Ս. Գէորգ և Ս. Միքայէլի պատուանշանաց ասպետական աստիճանը կը կրէր, և 1888 էն ի վեր Բաղանեաց պատուանշանը։

* * *

կ. Պոլսոյ գործակալութիւնն այս առաւօտ հետեւեալ հեռագիրները կը հաղորդէ մեզ։

ՊԵՐԼԻՆ, 29 դեկտ.
Երեւելիներ

Սըր Ուիլիէմ Հուայդի մարմինը փոխադրուեցաւ Ս. Հէմվիճի եկեղեցին, ուր հոգեհանդիսաեան արարողութիւնք պիտի կատարուին վաղն առաւօտ (հինգշաբթի), յետ որոյ տեղի պիտի ունենայ թաղումը Լիէգէնթրասի կաթոլիկ գերեզմանատան մէջ։

* * *

ԼՈՆՏՈՆ, 29 դեկտ.
(Ռեւթրէյ էյճենսիէն)

Քիչ հաւանականութիւն կայ որ կառավարութիւնն՝ Սըր Ուիլեէմ Հուայդի թաղումը կատարուելէն առաջ դբաղի հանգուցեալ դեսպանի յաջորդին անուանման խնդրոյն։

Առ այժմ շրջող զրոյցք կանխասաեն և վաւերական աղբիւրներու վրայ չեն հիմնուած։

ՊԱՇՏՕՆԱԲԱՇԽՈՒԹԻՒՆՔ ԱՍՏԻՃԱՆՔ ԵՒ ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆՔ

Գասթամունիի Թաչքէօբրիւ գաւառակին գայմագամ անուանեցաւ Ալի պէյ, գայմագամ Թիմուր Հիսար գաւառակին, և իրեն յաջորդեց Խայրի էֆէնտի, նախկին փոխ-գայմագամ Քալիմնոյի։

Մարմարայ գաւառին ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Մուսթաֆա էֆէնտի, ընդհանուր դատախազի օգնական Մարտինի։

Մարտինի ընդհանուր դատախազի օգնական անուանեցաւ Մէհմէտ Թէվֆիգ էֆէնտի, ընդհանուր դատախազի օգնական Ուրֆայի (Եդեսիա), և իրեն յաջորդեց Իպրահիմ պէյ, ընդհանուր դատախազի օգնական Մալաթիոյ։

Հէքքարիի նախնական դատարանի պատժական ճիւղին նախագահ անուանեցաւ Հասան Ռիզա էֆէնտի, նախագահ պատժական ատենին Մալաթիոյ։

Մալաթիոյ Պատժական ատենին նախագահ անուանեցաւ Սամի էֆէնտի, նախկին նախագահ պատժական ատենին Կիւմիւլճինէի։

* * *

Սանիյէի երկրորդ ատիճան որուեցաւ գաղթականաց յանձնաժողովոյ դիւանին դեր-տնօրէն Ապտուլլահ Սըրագը էֆէնտին։

Բաղիաի ատիճան՝ նոյն դիւանի քարտուղարներէն Սայիտ էֆէնտին։

Բաղիաի ատիճան՝ նոյն դիւանի քարտուղարներէն Սայիտ էֆէնտին։

Խամիսէի ատիճան՝ Ռատանայի նահանգին մարդահամարի վարչութեան երկրորդ քարտուղար Հիւսէյին էֆէնտի և հեռագրատան պաշտօնեայ Սաֆէտտին էֆէնտի։

* * *

Երրորդ կարգի Մէճիտիէ պատուանշան տրուեցաւ Բ. զօրաբանակին հեծելազօրաց 4րդ կիսաբաժնին հրամանատար Ահմէտ Սրտոդը փաշայի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Նիշի միւֆթի Իպրահիմ Նէճաթի էֆէնտիի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ վաճառական Հրաբրօղլու Լիզոր էֆէնտիի։

Զորրորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Քարբերդի Պէհէնի դաւառակին հայհռովմէականաց առաջնորդ Տ. Սահակ վարդապետի։

Զորրորդ կարգի Օսմանիյէ՝ Ֆրանսայի ոստիկանութեան նախարարութեան քարտուղարին։

Հինգերորդ կարգի Մէճիտիէ՝ Մէնպաք Ֆիւլուզաթը Համիտիէ անուն մատանաւոր վարժարանին տնօրէն Օսման պէյի։

* * *

Ի ԿԱՑՍ · ՊԱԼԱՏ

Բարձր. Մեծ-Եպարքոսը, Իվգաֆիի ու Ծովային դործոց Վսեմ. նախարարք և Մաքսային վերատեսուչ Վսեմ. Հասան Ֆէհմի փաշա երէկ կայս. պալատ դնացին և ստացան Վեհ. Սուլթանի հրամանները։

* * *

Ի Բ. ԴՈՒՌՆ

Ֆրանսական ու պարսկական դեսպանք երէկ Բ. Դուռն երթայով յաջորդաբար տեսակցեցան Բարձր. Մեծ-Եպարքոսին հետ։

* * *

ՎՍԵՄ. ՍԱԻՏ ՓԱՇԱ

Վեհ. Սուլթանը բարեհաճած է, Վսեմ. Մավրոյենի փաշան և Ցոքթ. Իսմէթ փաշան զրկել Արտաքին գործոց Վսեմ. Նախարարին, անոր առողջական վիճակին վրայ տեղեկութիւն առնելու։ Ցիշեալ բժիշկք ապաքինութեան ճամբու մէջ դտած են զՎսեմ. Սաիտ փաշա, որ քիչ ատենէն պիտի կարենայ իր պաշտօնին դլուխն անցնիլ։

* * *

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՌՈՒՍԻԱ

Անցեալ 13ին Զարն իւր ներկայութեան ընդուներ է Բեդրսպուրգի օսմ. դեսպան Հիւսնի փաշան, որուն հետ մասնաւոր մտերմութեամբ վարուեր է և ճաշի վար դրեր է զնա։

Զարը կրկին անդամ հաւատեր է Վեհ. Սուլթանին նկատմամբ իւր տածած համակրական զդացումները։

* * *

ԵՒՐՈՊԷ

Եէմէնի կուսակալի փոխանորդին կողմէ 14 դեկտեմբեր թուականաւ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ Ասիր դաւառին ամէն կողմը կատարեալ անդորրութիւն ու ապահովութիւն կը տիրէ։

* * *

ՄԱՀ ՇԻՄՍԷՏՏԻՆ ՊԷՅԻ

Դատական նախարարութեան պատժական գործոց տնօրէն Շէմսէտտին պէյ, որ հինգ-վեց օրէ ի վեր հիւանդ էր, նախընթաց իրիկուն մեռաւ իւր բնակարանին մէջ ի Զէյնէլ օշէյ և յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երէկ հանդիսաւոր կերպիւ։

* * *

ԹԱՏԵՐԱԽԱՂՔ

Մայրաքաղաքիս թատրոններուն մէջ ներկայացուած խաղերը, կ'ըսէ Սաֆոն, օրք ցարդ թաղապետութեան Զ. շրջանակին մէջ (Բերա) կը քննուէին, յետ այսորիկ Ոստիկանութեան Դրան մէջ պիտի քննուին։

* * *

ՑՈՒՆԱՑ ՊԱՏՐԻԱՐՔԸ

Ցունաց Պատրիարք Ամեն. Տ. Նեոֆիտոս, որ ինֆլուէնցայէ կը տառապէր, ապաքինման ճամբու մէջ մտած է։

* * *

ՔԱՐԲԵՐԴԻ ՆԱՀԱՆԳԸ

Ըստ տեղեկութեանց Ս-դ-էի, ձեռնընկաս իշխանութիւնը մտադիր է Քարբերդի նահանգին մէջ վերաքննիչ ատեան մը հաստատել և այս առթիւ հարկ եղած գործողութիւնք կատարուելու վրայ են։

* * *

ՍԷՐՎԷԹ ՓԱՇԱ

Կայս. հրամանաւ՝ զինուորական վարժարանին ներքին տնօրէն և զինուորական կրթական ժողովին նախագահ Ֆերիդ Սերվէթ փաշայի ամսաթոշակը տասը հազար զրուշի բարձրացած է։

* * *

ԴԵՂԱՐՈՒԵՍՏԻՑ ՎԱՐԺԱՐԱՆ

Դեղարուեստից վարժարանի տեսչութիւնն արտօնութիւն խնդրած է Կրթական նախարարութենէն որ նոր հաստատելի փորագրութեան դասին համար Եւրոպայէ դասատու մը բերուի քսան ոսկի ամսաթոշակով։

* * *

ՅՈՒՂՋԱՊԱՀԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

Սուրիայէն դեկտեմբեր 16 թուականաւ եկած հեռագիր մը կը ծանուցանէ թէ վերջին 24 ժամուն, Դամասկոսի մէջ հնտախտի ոճ է դէպք չէ պատահած։ Հոմէյտաէն 5 դեկտեմբեր թուականաւ եկած հեռագրոյ մը նայելով, Հասիպ անուն տեղն երեւան ելած հնտախտն սկսած է թեթեւնալ և նոյեմբեր 27 էն ի վեր Ասիր դաւառին մէջ եւս հնտախտի ոճ է դէպք չէ պատահած։

—Կրէտէի լրագրոյն մէջ կը կարդանք թէ Գանտիա դաւառին Բէնուբիս դաւառակի Միամս գիւղին մէջ թանչ երեւան եկեալով, բժիշկ մը զրկուեր է անդ, որուն տուած տեղեկագրէն կ'երեւի թէ մէկ ամսուան մէջ 128 մարդ բռնուելով, ասոնցմէ 13 ը մեռեր են։ Այս ախտ առաջ եկեր է դիւղացւոց՝ առողջապահական կանոնաց հակառակող վիճակի մը մէջ ապրելու եղանակէն։

* * *

ԿՐԷՏԷ

Կրէտէի նահանգին նախագահ, միւֆթին և այլք հեռագիր մը զրկելով ի կայս. պալատ շնորհակալութիւն մատուցած են տեղւոյն կուսակալի փոխանորդ Մահմուտ Ճէլալէտտին փաշայի բարւոք պաշտօնավարութեան համար։ Այս հեռագիր Վեհ. Սուլթանին մատուցուելով՝ Ն. Վեհափառութիւն հրամայած է իւր բարձր գոհունակութիւնը յայտնել։ Կայս. սոյն հրման ի Կրէտէ հաղորդուելով, հոն ի ներկայութեան կուսակալի փոխանորդին, բարձրաստիճան պաշտօնեից և այլոց կայս. սոյն գոհունակութիւնը հաղորդուելով, բարեմաղթութիւնք եղած են վասն կենաց Վեհ. Սուլթանին։ Այս առթիւ շնորհակալութեան հեռագիր մը ուղղուած է նաև ի կայս. պալատ։

* * *

Վերաքննիչ ատենի ընդհանուր դատախազ Խալիտ պէյի մատուցած տեղեկագիրն, որ կը պարունակէ իւր ի Կրէտէ՝ դատական գործոց նկատմամբ կատարած քննութեանց արդիւնքը, յանձնուած է Պետական Խորհուրդին, որ երէկ նկատողութեան առաւ զայն ի ներկայութեան Խալիտ պէյի։

* * *

ՎԵՆԵՏԻԿԻ ՀԱՄԱԺՈՂՈՎԸ

Նախարարաց Խորհրդոյ որոշմամբ, որ վաւերացած է կայս. Իրատէով, առողջապահական ժողովոյ դեր-նախագահ Հաճի Արիֆ պէյ և զինուորական բժիշկ Նաֆիզ փաշա ներկայ պիտի գտնուին ի Վենետիկ գումարելի առողջապահական համաժողովին որպիսի խորհրդակցի Եդիպտոսի առողջապահական խառն յանձնաժողովին նկատմամբ բարենորոգումներ ի գործ դնելու համար։ Հաճի Արիֆ պէյի ու Նաֆիզ փաշայի պիտի ընկերանայ նաև գնդապետ Պոնկոֆսքի պէյ։ Ասոնց իւրաքանչիւրն երկու հարիւրական ոսկի պիտի ստանան իբրեւ ճամբու ծախք և այլն։

Հաճի Արիֆ պէյ երէկ իրիկուն կայս. պալատ դնաց և այս պաշտօնին կոչուելուն առթիւ շնորհակալութիւն մատուցանելով, արժանացաւ կայսերական մեծարանաց։

* * *

ՊՐՈՒՍԱՑԻ ՄԵՏԱՔՍԱԳՈՐԾՔ

Պրուսայէն կը գրեն առ Թարէէ թէ տեղւոյն մետաքսի գործարանատերաց նկատելով որ ֆրանսական կառավարութիւնն որոշած է պարգեւ մը տալ ի Ֆրանսա մետաքս արտադրող գործարանատերաց, որով Պրուսայի մետաքսները մեծ մրցման մը պիտի ենթարկին, ինչ որ մեծապէս պիտի վնասէ Պրուսայի մետաքսագործութեան, աղերսագիր մը մատուցանելով նահանգին կուսակալին խնդրած են որ դրնէ Պրուսայէն ի Ֆրանսա զրկուելիք մետաքսի խոզակներու արտածումն արգիլուի, օրպէս զի ֆրանսացի գործարանատերաց մրցումն չկրնան ընել։ Վսեմ. կուսակալն այս աղերսագիրը նկատողութեան առած է և խնդիրը մայրաքաղաքս պիտի զրկէ։

* * *

ՎԱՐԺԱՐԱՆՑ ԱՇԱԿԵՐՏՔ

Կրթական նախարարութեան որոշմամբ՝ Միլիթիէ, Սուլթանիէ ու երկրորդական վարժարաններու աշակերտաց վերարկուներու ուսին վրայ թուանշաններ պիտի դնուին, անոնց վրայ կատարուելիք հսկողութիւնը դիւրացնելու համար։

* * *

ՕԴԵՐԵՒՈՒԹԱԿԱՆ ՎԻՃԱԿ

Բերայի կայս. Դիտարանէն հետեւեալը հաղորդուած է։

16 դեկտեմբեր 1891, կէս օր ժամ 7. 14

Ծանրաչափը կը շարունակէ վար իջնալ ճէնովայի ծոցին մէջ։ Իսկ Եւրոպայի մէջ փոփոխական չէ։ Միջերկրականի մէջ հիւսիսային թեթեւ հով մը կը փչէ, ինչպէս նաեւ Վենետիկի ծոցին, Արշիպեղագոսի և Սեւ Ծովու մէջ։

Գիշերուայ քաղաքաց մէջ բարեխառնութիւնն է

կ. Պոլիս 7°, Տրապիզոն 4°, Պէյրութ 10°, Պաղտատ 7°, Հալէպ 2°, Քիոս 12°, Փարիզ 2°, Վիէննա 1°, Բեդրսպուրգ 1° (անձրեւ) և Թրիէսթէ 8° (անձրեւ), իսկ զերոյէն վար է հետեւեալ քաղաքաց մէջ։ Սոֆիա 11°, Սուլինա 6°, Մոսկուա 4°, Արքանկել 3° և Օտեսա 6°։

* * *

ՀԵԼԼԵՆԱԿԱՆ ՇՈՒՏԵՆԱՒՈՒ ՄԸ ՄԵՋ ԱՆԳԼԻԱՅԻ ՄԵԳԲԵՆԱՎԱՐԻ ՄԸ ՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆԸ

Անցեալ 12ին, 14ին և 16ին կ. Պոլսոյ անգլիական հիւպատոսարանի բարձրագոյն տեղին առջեւ, օգնական-դատաւոր Պ. Թարնկի ներկայութեամբ, կատարուած դատական քննութեան և հելլենական Բէրմոս Սէֆոս շոգենաւուն մեքենավար Անճելօ Թոմաս Լէյշի դիպաշնութեան միջոցին, երդուեալք վճիռ մը արձակեցին հետեւեալ թէ անցեալ 4/16ին շաբաթ օրը, մեքենավարն սպանուած էր Թէնտոր Միթրոս վարպետին կողմէ, մինչ շոգենաւը խարսխած էր Արմուտլուի ծովախորշին մէջ։ Վկայից յայտարարութեանց նայելով, յայտնուած է թէ երկու մարդոց միջեւ վէճ մը ծագեր է՝ շոգենաւուն ածուխին պատճառաւ, որոյ միջոցին Լէյշ բռունցքի հարուած մը տուեր է վարպետին երեսին։ Այն ատեն, այս վերջինն իր խուցն իջնելով՝ դանակ մը առեր է՝ մինչ Լէյշ խարտոցով մը կը զինուէր։ Նաւակամուրջին վրայ դառնալով, երկուքն ալ իրարու վրայ յարձակեր են եւ քանի մը վայրկեան վերջը, Լէյշ գետին փռուեր է բազմաթիւ վէրքերով ծածկուած։ Մարդասպանը նաւագներուն օգնութեամբ, վիրաւորուն իր խուցը փոխադրեր է, ուր քիչ ետքը մեռեր է Լէյշ։ Դիպաշնութիւնը ցուցուցած է թէ մեքենավարը դանակի հարուածներ ընդունած է մարմնոյն վերին մասին ամէն կողմը, մանաւանդ աջ կողը, ձեռնարը յօշոտուած էին երկու հարուածներով եւ երեք չորս մատնաչափ խորութեամբ լայն վէրք մը կար ձախ ուսին վերնակողմը։ Դանակը թափանցած էր մինչեւ լեարդը և, ըստ ամենայն հաւակնութեան, պատճառած էր մեքենավարին մահը։ Թէև շոգենաւը երեքշաբթի առաւօտ միայն կ. Պոլիս հասած է, մէջը գտնուղներն այսինքն նաւապետը, երկու նաւագք եւ պզտիկ նաւատի մը, յայտնապէս զարհուրած, չեն փորձեր կաչանդել մարդասպանը որ՝ շոգենաւը Պոլիս ժամանելուն պէս անհետ եղած է։ Մինչ Բէրմոս, սպանութենէն երկու օր ետքը, տակաւին խարսխած կը կենար Արմուտլուի ծովախորշին մէջ, Բրօքենոֆ նաւաձիգ շոգենաւը նոյն ծովախորշը կ'ապաստաներ եւ Բէրմոսին 50 մեթր հեռի խարսխ կը նետէր։ Այս վերջին շոգենաւուն նաւապետը Բրօքենոֆ կերթայ ածուխ ուզելու, բայց, ըստ իր յայտարութեան, այնքան զարհուրած էր որ չի համարձակիր իմացուցնել իր նաւուն մէջ անցած դարձածը։

Սպանեալ մեքենավարն կը թողու այրի մը եւ երեք զաւակներ, որք կը բնակին ի կ. Պոլիս։

Նախընթաց իրիկուն մայրաքաղաքս հասած հեռագրի մը նայելով, Ֆրէսնիէի կալուց շոգենաւը մշուշի պատճառաւ, Լարնակայի մօտ խրեր է։

—Հայէպէն կը ծանուցանեն թէ տեղւոյն բնակիչները մինչեւ ցարդ 2,248,720 օխա մարախի թրթուր ժողուեր են։

—Ոստիկանութեան նախարարութիւնը հեռաւոր վայրեր աքսորած է տասն և մէկ վաղեմի չարագործներ և դատարկապորտ անձեր։

—Կրէտէի Ֆիսամօ գաւառակին մէջ լէմանի ծառերուն վրայ տարափոխիկ հիւանդութիւն մը երեւան ելած ըլլալով, նահանգի երկրագործական քննիչ Մանուկ էֆէնտի այդ գաւառակը զրկուելով հարկ եղած միջոցները ձեռք առեր է։

—Առջի գիշեր Պոլսոյ Սուլթան Ահմէտ թաղին մէջ դատական նախարարութեան քարտուղարներէն երիտասարդ մը անձնասպանութիւն փորձեր է ածիլիով մը գլուխը վիրաւորելով, սակայն ոստիկանք հասնելով հարկ եղած գարմանները ըրեր են։ Երիտասարդին անձնասպանութեան դիտաւորութիւն է եղեր իւր քրոջը մահուան պատճառաւ զգացած ցաւը։

—Այտրնի երկաթուղին անցեալները սալէպի մը կոխուելով, խեղճ մարդը քիչ յետոյ մեռեր է։

* * *

ՕՍՄ. ՊԱՆԳԻԱ

Օսմ. կայս. Պանքային Ղալաթիոյ, Բերայի և Պոլսոյ գրասենեակները գոց պիտի մնան յառաջիկայ ուրբաթ, 1 յունուար 1892 (Ն. Տ.)։

ՀԵՒԱՏԻԱԼՈՒՐՔ

ՊՈԼՍՈՅ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ԱՅՍ ՕՐՈՒԱՆ

ԼՈՆՏՈՆ, 29 դեկտ. — Շէյզվիկ-Հոլշթայնի Ֆրիսիթիան իշխանը որսի միջոցին աչքէն վիրաւորուեցաւ։

—Սոյն արկածի մասին կ'իմացուի թէ իշխանը վիրաւորուեր է Քոնոթի դքսին հրացանէն կապարեայ գնտակ մը մտեր է գիպուածաբար ձախ աչքին մէջ։ Աչքն հանուեցաւ այսօր։ Իշխանին վիճակը գոհացուցիչ է։

ՎԻԵՆՆԱ, 29.—կ. Պոլսոյ իտալական դեսպան Պ. Ըմման, հինգշաբթի օր ապկից ճամբայ պիտի ելնէ դէպ ի կ. Պոլիս։

—Լրագիրք միաձայնութեամբ կը ծանուցանեն թէ Տոքթ. Պիլինսքի, Բայխրութի լեհական կուսակցութեան պետերէ մին և քանի մը տարիէ ի վեր ընդհ. տեղեկարերն երկաթուղւոյ յանձնաժողովին, ի փոխոյ աւստրեան երկաթուղեաց ընդհ. տնօրէն պիտի անուանի Պառոն տը Զետրքի տեղ։

* * *

ՊԵԼԿՐԱԴ. 29.—Սերպիոյ և Աւստրիոյ. Հունգարիոյ միջեւ առեւտրական դաշնագրերն բանակցութիւնք հաւանօրէն պիտի սկսին յունուար 13ին։ Կը յուսացուի որ դաշնագիրք փետրուար ամսուն ներկայացուին երկուց տէրութեանց խորհրդարաններուն։

* * *

ՊԵՐԼԻՆ, 29.— Նոր Տեսչէ Ալգեմայնէ Զայտունկ կիմանայ թէ կ. Պոլսոյ գերմանական դեսպանատան առաջին քարտուղար Պ. Վինքլէր գերմանական դեսպան անուանուած է ի Մեքսիկա։

* * *

ՍՈՖԻԱ, 28. — Իշխանապետութեան բոլոր դպրոցներուն մէջ պուլկարերէն լեզուի մասին Սոպրանիէին կողմէ տրուած որոշումը սեպտեմբեր ամսուն մէջ պիտի գործադրուի և պուլկարական հպատակներուց միայն կը պատկանի և ոչ թէ հելլէն հպատակաց։ Գալով պուլկարական հպատակ յունաց որք շատ քիչ տեղեակ են պուլկար լեզուին, կառավարութիւնն ամէն դիւրութիւն պիտի տայ անոնց՝ ի մասին օրինաց կիրառման։

* * *

ՖՈՐՄՈՍԷԻ ԴՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵՆԷՆ

ՊԵՐԼԻՆ, 29.—Կը հաստատուի թէ Գերմանիոյ առեւտրական բարձրագոյն խորհուրդը նպաստաւոր կարծիք յայտներ է վերջապային ցուցահանդէսի մը մասին, որ կարելի եղածին չափ կանուխ տեղի պիտի ունենայ ի Պերլին։

* * *

ՓԱՐԻԶ, 29.— Ֆրանսայի պանքային շահաբաժինը զուտ 74 ֆրանք որոշուեցաւ։ Անցեալ տարի, նոյն շրջանին համար 80 ֆրանք էր։

ԴՐԱՄԱԿԱՆ

ՂԱԼԱԹԻՈՅ ՊՈՐՍԱ

Ղալաթիա, 18 Դեկտեմբեր

ԸՆԹԱՑՔ ՓՈԽԱՆԱԿԱՓՈՒՐՈՒ

3 ամիս Լոնդոնայի վրայ	109 1/4
3 » Բարիզի »	23 10

Օսմանեան Քոնսոլիտէ

Երկէ երեկոյ գոց. [Մէյոց Դ. Սէրի]	19 34 1/2
Բերայի մէջ »	——
Առաւօտուն բացուելուս »	20 1/2
Կէս օրին »	20 01
Թաղվելեաց Օսմանիէ երեկ երեկոյ	76 30
» » ժամ 3ին	— —

ԸՆԹԱՑՔ ԱՐԱՒԵԼԹՈՒՐ

Փոխառութիւն A. Սէրի	44 1/4
» B. »	25 1/2
» C. »	20 1/2

ԲԱՌՆԵՏՈՒՄՔ

Սօսիէթէ ժէնէրալ	Անգլ. Լր.	4 24
Քրէտի ժէնէրալ	» »	8 05
Պանք տը Ֆրանս	» »	4 30
Սօս. Շանժ. է վայէր	» »	4 25
Ռէժի	» »	15 05
Թրամուէյ	» »	622 1/2
Ռուսէրիի երկաթուղի	Ֆր.	64
Բաքինէուղի Լավրիօմի	Գ. կ.	123

ԵՒՐՈՊԱԿԱՆ ՊՈՐՍԱ

ԲԱՐԻԶ, 29 Դեկտ., ժամ 3 վայր. 45 երեկոյ

Ֆրանսական Ռանթ 3 %	95 07
» » 4 1/2 %	105 62
Օսմանեան քոնսոլիտէ Սէրի Դ	18 45
» երկաթուղի	64 12
» Բէյի բաժնեթուղթք	345 62
Պանք Օթոման	548 43
Սօսիէթէ ժէնէրալ	— —
Գրեխի Լիոնէ	797 50
Իտալական Ռանթ 5 %	92 07
Բրիտիշէ Թիւրք (1890)	416 25
Եգիպտական միացեալ	481 87
Օմ. մաքս. արժեթուղթ	448 75
Օսմանիյէ (Օսմանեան քոնսոլիտէ)	354 37
Զէք Լոնդոնայի վրայ	25 17 1/2

ԼՈՆՏՈՆ, 29 — ժամ 6 վայր. 32 երեկոյ

Անգլ. քոնսոլիտէ	95 1/4
Օմ. » Սէրի Դ.	18 1/4
» » » Ա.	44 1/4
» » » Բ.	25 1/2
» » » Գ.	18 1/4
Փոխառութիւն 1877	— —
Պանք Օթոման	11 7/8
Եգիպտական միացեալ (իւնիֆիկէ)	95 81
» առանձ. (բրիվիլէժէք) 1890	90 1/4
Ֆօմինթալ (փոխառ. Ռուսիա)	102
Իտալական 1890	94 3/4
Լամբէի երկաթուղի	22 1/2
Կառավայի երկաթուղի	15 3/4
Փոխանակութիւն Փարիզի վրայ	25 410

ՎԻԵՆՆԱ, 29 — ժամ — վայր. —

Օսմանեան երկաթուղի	31 40
» Բէյի բաժնեթուղթք	159 75
Փոխանակութիւն Լոնդոնի վրայ	118 30
» Փարիզի »	46 85

ՊԵՐԼԻՆ, 29 — ժամ — վայր. —

Փոխանակութիւն Լոնդոնի վրայ	20 200
» Փարիզի »	81 40
Ռուպլ թղթադրամ	197 50
Օսմանեան երկաթուղի	60 20
Օսմ. քոնսոլիտէ Սէրի Դ.	18 10
Օսմ. Լիրէի	— —

ՀՍՑՔ Ի ՀՆԴԿԱՍՏԱՆ

Պարսկաստանի և Հնդկաստանի նորընտիր Առաջնորդ Դեր. Տ. Եսայի Եպիսկոպոսի հաստատութեան կոնդակի պատճէնն՝ շնորհեալ ի Հոգելոյս Տ. Մակար Կաթուղիկոսէ, և նոյն Եպիսկոպոսի առ հասարակութիւն Հայոց Կալկաթա քաղաքի Հնդկաց տուեալ նախընծայ կոնդակի օրինակն ինձ հաղորդուած լինելով, արժան կը համարիմ տալ հրատարակութեան պատուական Արէ-Եւ լրագրիդ միջոցաւ, այնու ըղձիւ և փափագանաք՝ որ ի Տէր հանդուցեալ Ամենայն Հայոց Հայրապետի օրհնութիւնքն բեղմնաւորին և արդասաւորին նախ ի վերայ նորընտիր Առաջնորդին, և ապա ի ձեռն անձնանուէր և անչահասէր գործունէութեան սորին, ի վերայ բովանդակ ժողովրդեան Հայոց, ի սփիւռս Հնդկաստանեայց ցրուելոց։

Դեր. Եսայի Եպիսկոպոսի յառաջ քան զայս ի Մանչէսթէր և ի Լոնդոն կատարած Հովուութիւնն, մեզ յուսալ կը տայ, թէ Նորին Սրբազնութիւնն իւր անձնական շահու կամ փառասիրութեան համար չէ խնարհած ընդ լծով Առաքելական Տ. Աստիճանին, այլ յօգուտ ժողովրդեան ինչպէս ի Լոնդոն կ'առնէր, փնտռելով և սիրաշահելով զՀայս բնակեալս անդ, և ծանօթացունելով զանոնք միմեանց հետ, Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ սրբանուէր պաշտամամբք, որոյ համար մի Մատուռ բացած էր անդաւոր։ Դեր. Եսայի Եպիսկոպոս իւր այս կոնդակաւ խոստումներ չէներ կալկաթայի ժողովրդեան բաց ի պատուէրներէ։ կ'երեւի թէ՝ գործովք ցոյց տալու համար առապայն ինչ որ պիտի ուղղէ այն ամենայն խանդարմունք կրօնական ծիսից և եկեղեցական սեպհականութեանց, մանաւանդ Մարդաբան ձեռնարկ բարեկարգութեամբ՝ ուր պարտաւորիչ լինի Հայերէն լեզու եւ դպրութիւն։ և վերաբացմամբ Աղջկանց վարժարանի, որով անկորուստ պահուի հայերէն լեզուն։— Դեր. Եպիսկոպոսի սոյն կոնդակի մէջ աչքի կը զարնէ Քահանայից անուան անլիշատակ մնալն այսպիսի նախընծայ մի կոնդակի մէջ, և ողջունի և օրհնութեան անմասն թողուն։ սակայն քաղցը է մեզ յուսալ՝ որ առանձին կոնդակաւ զայնոսիկ եւս մասնակից արած է իւր շնորհաց, իբրեւ իւր դոր ծակցաց և պաշտօնակցաց ի Քրիստոս, և յորդորած և խրատած է զանոնք, առանց ուրուք դայթակղութեան կատարել զիւրեանց պաշտօն, ըստ օրինակի առաքինութեամբք ծերացեալ պատուական քահանային Աստուծոյ, Տեառն Յովհաննու Խաչկեան։

Կարողութիւն և զօրութիւն մաղթելով նորընտիր Տ. Եսայի Եպիսկոպոսի համար, որ լինի արդիւնաւոր Մշակ Աստուծոյ Քրիստոսի, և անբասիր Տեսուչ և վերակացու հոգեւոր դրոծառնութեանց։

Մնամ եւայլն

ՅՈՎՍ. ՔՀՆՑ. ՄԿՐԵԱՆ

16 Դեկտ. 1891
Բերա

* * *

Աւասիկ հոգելոյս Կաթողիկոսին հայրապետական կոնդակը։

Տէրի
Կրօնի

ՄԱԿԱՐ ԾԱՌԱՑ ՔՐԻՍՏՈՍԻ և անհաւանելի կամօքն Աստուծոյ Եպիսկոպոսապետ և Կաթուղիկոս Ամենայն Հայոց, Մայրագոյն Պատրիարք Համազգական Նախա. մեծար Աթոռոյ Աբարատեան Առաքելական Մայր Եկեղեցւոյ Սրբոյ Կաթուղիկէ Էջմիածնի։

Հաւատոյ որդւոցդ Սրբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի՝ բնակելոց ի քաղաքս և ի գաւառս Տիրախնամ վիճակիդ Հայոց Նոր-Ջուղայու և Հնդկաստանի, բարեկրօն Աւագ քահանայից և երիցանց, Աստուածասէր երեւելեաց, յարգելի վաճառականաց, հաւատարիմ Երիցփոխանաց, հանճարաւոր արուեստագիտաց, վաստակասէր երկրագործաց, և համօրէն Քրիստոսասէր ժողովրդականաց մերոց՝ մեծաց և փոքրուց, արանց և կանանց, ծերոց և տղայոց ամենայն չափու հասակի հաւատով ի Քրիստոս ննջեցելոց, զձի սուսանդրն կենսաձիր սուրբ ողջոյն հանդերձ առատաղեղ օրհնութեամբ ամենաբաւական շնորհաց Հոգւոյն Սրբոյ, նուիրեմք յԱռաքելական Աթոռոյս ասի՝ ի բարօրութիւն խաղաղաւէտ կենաց Ձերոց։

Շնորհք, սէր, ողորմութիւն, խաղաղութիւն և քաղցր ակնարկութիւն Ամենասուրբ Երրորդութեան Հօր և Որդւոյ և Հոգւոյն Սրբոյ, Լուսասփիւռ Հովանի մեծի Տաճարիս Մայր Աթոռոյ Սրբոյ Կաթուղիկէ Էջմիածնի, պահպանողական զօրութիւն կողմանս Ս. Գեղարդին, եւ Աքանչելագործ փայտին կենաց՝ ներկելոյ կենարար արեամբ Փրկչին մերոյ Յիսուսի. օրհնութիւն շնորհաբաշխ Սջոյ բազմաշարժար Նահատակին Քրիստոսի, Սրբոյ Հօրն Մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի, և զօրութիւն տեւողական նշխարաց Սրբոց կուսանացն Հռիփսիմեանց և Գայիանեանց, բազմասցին, առատասցին և ծաւալեսցին ի վերայ հոգւոց և մարմնոց ձերոց. ամէն։

Եւ ընդ Տեառնապարգեւ Առաքելական սուրբ ողջունիս և օրհնութեանս՝ յայտ առնեմք սիրելեացդ մերոց, զի առ ի լնուլ զրազմապատիկ պէտս և գկարիս Սրբոց Եկեղեցեաց, դպրոցաց և հոգեւոր որդւոցդ մերոց սիրեցելոց, ահաւասիկ կարգեալ ի պաշտօն Առաջնորդութեան ընդարձակածաւալ վիճակիդ, զԳերապատիւ Եսայի Նորապսակ եպիսկոպոսն զյաւէտ սիրելի որդեակն մեր, առաքեմք առ ձեզ ի ստանձնել զիւրն պաշտօն, և կառավարել զեկեղեցական, զազգային եւ զայլ ամենայն գործս ըստ արժանւոյն և սահմանեալն կանոնօք, համաձայն օրինաց եկեղեցւոյ մերոյ Սրբոյ և պատուիրանաց մերոց։

Մեք քաջայոյս եմք, զի Նորընտիր Առաջնորդն Ձեր՝ փորձառու, կենցաղագէտ և բարենախանձ յատկութեամբքեւրովք վայելեալ զսիրալիր ընդունելութիւն, զհամակրութիւն, մանաւանդ զգործնական աջակցութիւն Ձեր ամենեցուն, ըստ բարոյականին և ըստ նիւթականին, ջանադիր լիցի լցուցանել զպիտոյս եկեղեցեաց և բազմակարօտ դպրոցաց վիճակիդ, պաշտպանեսցէ զմանկունս եկեղեցւոյ Հայաստանեայց, ի բաց խլելով զչար որմունս յԱյգւոյն Քրիստոսի, զգուշացուցանելով զամենեսին ի հոգեկորուստ գաղափարաց օտարաստուն նկրտմանց, արիաբար հովուեսցէ զձեզ ի վայրի դալարոյ և առ ջուրս հանգստեան Աւետարանական վարդապետութեան, և Տիրապարգեւ խաղաղութեան, որպէս զի և ձեզ ինչ ոչ պակասեսցի ըստ հոգւոյ։

Ակն ունիմք, Սիրելի որդեակք, զի և աստուածպաշտութիւնն որ ի ձեզ՝ այսուհետեւ եւս առաւել վառեսցի և բորբոքեսցի ի միտս և ի Սիրտս ձեր, քարոզութեամբ և Ջանիւք Առաջնորդի Ձերոյ՝ Սիրելւոյ մերոյ Գերապատիւ Եսայեայ Եպիսկոպոսի, զոր ընկալեալ ի Տէր, փոյթ կալջիք կատարել զոր ինչ քարոզեսցէ ձեզ ի բարին, և վարդապետեսցէ յանուն Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, զօգուտ հոգւոց ձերոց հոգալով յաւէտ՝ իբրեւ զհովիւս քաջ՝ որ զանձն դնէ ի վերայ ոչխարաց։

Արդ մնամք եւ կամիմք վստահ լինել, զի արդիւնաւոր քարոզութեամբ և խոհական կարգադրութեամբք Գերապատիւ Առաջնորդին ձերոյ, ոչ անադանեսցի լսել մեզ զբարւոք գնացից ձերոց զբերկրաւորեալ բանս, զԱստուածասիրութեան ասեմ, զեղբայրսիրութեան, եւ զուսումնասիրութեան, որով մխիթարել մեր ըստ հոգւոյ, փառաւորեսցուք զԱստուած, և գովեսցուք զարժանաւորութիւն ձեր և զքրիստոնէական գնացս։

Իսկ մեք յամենայն ժամ մաղթենք առ Ամենաբարձեալն Աստուած, զի սփռեալ ծաւալեսցէ ի վերայ ձեր ամենեցուն զպարգեւս անսպառ ողորմութեան, և զբնորս գթութեան իւրոյ. օրհնեսցէ՝ զձեզ և զամենայն զբարենպատակ գործս ձեր և զձեռնարկս, զորդիս եւ զամենայն ընտանիս ձեր, զերկիր և զբնակութիւն ձեր, բարձցէ՝ յերկրէ ձերմէ զամենայն արկածս չարին եւ զփորձանս, ի մխիթարութիւն մեր։

Շնորհք Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի եղիցի ընդ ձեզ ընդ ամենեսին, որ հաւատարիմ որդիքդ էք Մօր Լուսոյ սրբոյ Կաթուղիկէ Էջմիածնի, եւ խաղաղութիւնքն Աստուծոյ հանգիցէ ի վերայ հոգւոց եւ մարմնոց համայնիցդ. Ամէն։

ՄԱԿԱՐ
ԿԱԹՈՒՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Տուաւ Հայրապետական Կոնդակս օրհնութեամբ, ի Մայր Աթոռոյս Ս. Էջմիածնի. ի Վաղարշապատ ի 27 հոկտեմբերի 1890 ամի Փրկչականի և ի մերում Թուականութեան ՌՃԽ. համար 450։

* * *

Աւասիկ Գեր. Եսայի Եպիսկոպոսի հովուական կոնդակը։

Կնիք Պարս. և Հնդ. Առաջնորդ Եսայի Եպիսկոպոս	Պատկերք Սրբոյ Ամենափրկչեան Վանուց Նոր Ջուղայու

Կնիք
Հնձանութեան
Ամենափրկչեան
Վանաց 1654

ԵՍԱՅԻ ԾԱՌԱՑ ՔՐԻՍՏՈՍԻ և առատաղեղ շնորհիւ Ս. Հոգւոյն, Եպիսկոպոս և Առաջնորդ Սրբոյ Ամենափրկչեան վանաց Նոր Ջուղայու և Հայոց բնակելոց ի Պարսկաստան և ի Հնդկաստան։

Գերապատուելի Հայ հասարակութեանդ և Լուսաւորչական Որդւոցդ Հայաստանեայց Առաքելական Ս. Եկեղեցւոյ՝ բնակելոցդ ի տիրախնամ քաղաքդ Կալկաթա, յարգազարմ բերկրանօք խնդալ ի Տէր։

Ընթերցմամբ պատճէնի շնորհածաւալ և օրհնաշէնուն պատուական կոնդակի հանգուցեալ Կաթուղիկոսին ամենայն Հայոց Տ. Տ. Մակարայ Առաջնոյ, զոր ընդայսմ առաքեմք առ սիրելութիւն Ձեր, ունիցիք առնուլ ի միտս, զի կամօք վերնախնամ տեսչութեան և ազդմամբ Ս. Հոգւոյն, լուսակոգի Հայրապետն մեր արժան դատեալ վերածել զնուաստութիւն մեր յԱստիճան Եպիսկոպոսութեան, կարգեաց զմեզ Առաջնորդ Սրբոյ Ամենափրկչեան Վանացս, և համայն Հայոց բնակելոց ի Պարսկաստան և ի Հնդկաստան, զորպիսի ծանր պաշտօնն՝ ո՛չ անցնչվստահութեամբ, այլ ի զօրացուցիչ և ի կարողացուցիչ Ս. Հոգւոյ յուսալեալ ստանձնեցաք և հլու հպատակութեամբ հնազանդեալ սուրբ հրամանի մերոյս հոգեւոր ծայրագոյն իշխանութեան, տաժանակիր ուղեւորութեամբ ժամանեցաք այսր ի Նոր-Ջուղա։

Եւ արդ՝ նախ քան զամենայն պարտանձին կալաք ուղղել առ սիրելութիւն Ձեր, որպէս առ ամենահարազատ որդիս Ս. Վանացս Ամենափրկչեան, զօրհնութեան Կոնդակս մեր։ Ապաքէն ոչ սակաւ ուրախութիւն եղեւ մեզ՝ մինչ ըստ հետազոտութեանցն զորս արարաք, համբաւ սիրոյ, խաղաղութեան և միաբանութեան ձերոյ, յայտնեցան ի լսելիս մեր ի հեռուստ այսր։ Մեք գիտեմք, զի չիք առաւել բարերաղութիւն բերկեալի վասն հօր, քան տեսանել զԱստուածապարգեւ տուրսն զայնոսիկ տարրացեալս ի սիրտս եւ ի հոգիս իւրոց սիրեցեալ զաւակաց, սմին իրի և մեք որպէս Հայր ձեր և Տեսուչ՝ ուրախս եմք ընդ այն վասն ձեր, զի զբարւոքս գնացիցս ձերոց լսեմք եւ տեղեկանամք։

Լիայոյս եմք, եւ յորդորս կարդամք ձեզ, զի չարունակել ունիցիք զայնոսիկ յամենայն ժամ։ Ուրեմն յամախեցէք ի նոսին միշտ, և զնոյն խորհեցարուք զոր հանապազ, և Աստուած խաղաղութեան օգնեսցէ ձեզ։ Սիրելի՛ք, լերուք ըստ Առաքելոյ բանին՝ «Համամիտք, համակարիք, եղբայրասէրք, ազնուագութք, խոնարհք, միաբանք, միախորհուրդք»։ Որդեա՛կք, զհաստատութիւնս կրօնական, զորս նախնիք ձեր բարեյիշատակք հիմնեցին և հաստեցին առ ձեզ, դուք զայնս քանացարուք բարձաւաձեցուցանել։ Հաստատուն և յառաջադէմս պահեսջիք զնկեղեցի և զՈուսումնարան ձեր, զլեզու և զաւանդութիւնս նախնեաց ձերոյս։

Որդիք հարազատք և հաւատարիմք լերուք հոգեծին Մօր ձերոյ Հայաստանեայց Առաքելական ուղղափառ Ս. Եկեղեցւոյ. պինդս կալարուք զհաւատս նորին սուրբս՝ եւ զաւանդս՝ զորս ուսուցին Սրբազան Առաքելքն Թադէոս և Բարդուղիմէոս, և բազմաշարժար Հայրն մեր Սուրբն Գրիգոր Լուսաւորիչ, և այլ երանաշնորհ Ս. Հայրապետք. և միով բանիւ բարձր ի գլուխս հանդիսացուսիք զանուն ձեր առաջի ամենայն ազգաց ի հեռաւորսդ։

Եւ մեք աղաչեսցուք զՏէր, օրհնելով օրհնել զկեանս ձեր. ամենեցուն, ողջ կենօք և երկար ամօք պահել զձեզ զամենեսին, մխիթար և ուրախ, պահպանել զորդիս՝ և զգաւակսն ձեր զօրացուցանել՝ զգործս ձեռաց ձերոց արդիւնաւորս առնել, ի չարեաց և ի պատահարաց զերծս կացուցանել։ Հանգուսցէ Տէր և զհոգիս ննջեցելոց ձերոց։ Ամէն։

Ողջ լերուք և օրհնեալք յԱստուծոյ յամենայն Սրբոց Նորա և ի մէջ։

ԵՍԱՅԻ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Առաջնորդ Պարսկ. Լ Հնդկ. Հայոց

Ի 28 մայիս 1891 ամի, ի Ս. Աթոռն Ամենափրկչեան վանացս ի Նոր Ջուղա. համար 68։

ՀԱՄԱՌՕՏ

ՊԱՏԿԵՐԱԶԱՐԴ ԱՇԽԱՐՀԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Ի պէտս Ազգ. Նախակրթական վարժարանաց

ԳՐԻԳՈՐ ՄԱՐԳԱՐԵԱՆ

Սոյն նոր դասագիրքը որ վաւերացեալ է յՈւսումն. Խորհրդոյ և ընկալեալ մայրաքաղաքիս և գաւառաց գլխաւոր վարժարաններէն, իւր դիւրուսոյց մեթոդով ամփոփ պարունակութեամբ, հրահանգներով և աշխարհագրական մտաւոր ուղղութիւններով իւր տեսակին մէջ յանձնարարելի աշխատասիրութիւն մ'է։

Գինն է 4½ ղրուշ

Մեծաքանակ գնողաց գոհացուցիչ զեղչ

ԱՍՏԻ ԱՆՏԻ

ՀԵՏԱՔՐՔՐՈՒՇԱՐԺ ԴԱՏ ՄԸ

Ժամանակին յիշուեցաւ տիկին Օսպըրնի վատահամբաւութեան դատն ընդդէմ իր հօրեղբօրորդկան՝ տիկին Հարկրէվիկ հարիւրապետ Հարկրէվի, որք կամբաստանէին զայն իբր թէ իրենց մեծագին մարգարիտները գողցած ըլլայ։ Այս դատ, Անգլիոյ երդուեալ դատաւորաց ատենին առջեւ բազմիցս տեսնուելէ և սաստիկ հետաքրքրութեան առարկայ ըլլալէ ետք, անակնկալ եզանակաւ վերջացաւ։

Գողցուած գոհարեղէնները գրանուած էին գոհարավաճառ Սթենք եղբարց քովէն, որք զայնս 550 ոսկւոյ գնած էին կնոջմէ մը որուն սոյն արժէքով չէք մը տուած էին կիսի, Միլս և Ընկ. գրամատան վրայ քաշուած։ Խնդիրն այդ կինը գտնելն էր։ Սթենք եղբարք պնդէին թէ այդ կինն էր տիկին Օսպըրն, որ գողութիւնը գործած ըլլալու կասկածին ենթարկուած ատեն, Օր. Շլերթ կը կոչուէր։ Սա, իր պաշտպանութեան մէջ, կը յայտարարէր թէ իր դէմ եղած ամբաստանութեան պատճառն էր կա՛մ արգելուլ իր ամուսնութիւնը Պ. Օսպըրնի հետ որ սակայն ամուսնացաւ հետն, այնքան վստահութիւն ունէր իր անմեղութեան վրայ, կամ խոտորեցնելու համար Պ. Հարկրէվի կասկածները։ Հարկրէվի կասկածներն ուրիշ անձի մը վրայէ, որ գողութեան հեղինակն եղած ըլլայ և զոր ուզեն ծածկել։

Դատի միջոցին, կարգ մը իրողութիւնք Տիկ. Օսպըրնի ի նպաստ դառնալու երեւոյթ առած էին, և ամէն մարդ կը սկսէր հաւատալ անոր կատարեալ անմեղութեան, երբ Նամակ մը, որ շաբաթ օր Տենմէն դատաւորին ձեռքն անցաւ և զոր այս վերջինն հաղորդեց երկու կողմն փաստաբանաց, յանկարծ դատավարութիւնը յայսրդ երեքշաբթիին յետաձգեց։ Այժմ լուծուած է այս խորհրդաւոր գործը։ Տենմէն դատաւորին ուղղեալ նամակը կը պատկանէր դրամատէր Պ. Պէնժամէնի, որ կը յայտարարէր թէ այն օրն իսկ յորում Պ. Պ. Սթենք եղբարք յանձնած էին իրենց 550 ոսկւոյ չէքը. նոյնչափ ոսկեդրամ տուած էր կնոջ մը՝ ի փոխարէն պանքտոմսերու, զոր յանձնած էր իրեն՝ թիւերը նշանակելէ ետք։

Այս նամակը փաստաբանաց հաղորդուելէ անմիջապէս ետքը, քննութիւններ եղան և Անգլիոյ Պանքայէն գտնուեցաւ պանքտոմսերէ մին, որ Օր. Էլիբթի անունը կը կրէր։

Անցեալ երեքշաբթի աւուր ունկնդրութեան մէջ, Տիկ. Օսպըրնի փաստաբան Սըր Զարլս Ռուսէլ յայտարարեց թէ իր պաշտպանած կինը կորսնցուցած էր դատը և պարտաւոր էր ծախսերը տուժել, և թէ այս դատը թողով, կը գոհացէր ըստ թախանձագին հրահանգաց Օսպըրն հարիւրապետին, որ, բոլոր այս դատի միջոցին, յոյժ պատուաւոր և յոյժ ազատական ընթացք մը բռնած էր։ Հարկրէվ ամուսնոյ փաստաբան Սըր Էտուարտ Ֆլարք այս յայտնացաց կը մասնակցի և մէկ քանի խօսքով կը բացատրէ դադտնայայտ պանքտոմսին գտնուիլը։ Երդուեալք քննականապէս ազատ կ'արձակեն ամբաստանեալները և դատական ծախուց կը դատապարտեն ամբաստանողը։

Այս անակնկալի վախճանն դատի մը որ ծայրայեղապէս խորհրդաւոր կ'երեւէր, ահագին սքանչացութիւն յառաջ բերած է Անգլիա, թէ՛ այն համակրութեան պատճառաւ զոր կը վայելէ հարիւրապետ Օսպըրն, որ հաւատ ընծայեց իր նշանածին՝ հակառակ ամէն վկայութեանց և որ ամուսնացաւ անոր հետ երբ այնքան ծանր ամբաստանութեան տակ կը գտնուէր նա, և թէ Միս Էլիբթի ընտանիքին վայելած պատուաւորութեանն համար։ Միս Էլիբթ անչուշտ պատժական ատենին առջեւ պիտի դատուի։

* * *

Ամէն տեսակ զրոյցք կը շրջին ի մասին Տիկ. Օսպըրնի, մանկամարդ կնոջն հարիւրապետ Օսպըրնի, որուն յանցաւորութիւնն այնքան յանկարծական կերպիւ հաստատուեցաւ։

Կը ծանուցուի թէ Տիկ. Օսպըրն խոյս տուած է և կ'ենթադրուի թէ Անգլիոյ մէջ է։ Ոմանք, ստոյգ է թէ ձերբակալման ոչ է գիր տակաւին չէ ուղղուած նմա, և յայտնի չէ թէ գողութեան և սուտ վկայութեան համար պիտի կոչուի՞ ի դատ։

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ԻՐԱՒՈՒՆՔ

ԿԱՄ

ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ ԱՄՈՒՍՆՈՒԹԵԱՆ

Հայագէտ Տիմիթրիոս էֆէնտի Զօլաքիտիս՝ աշխատակցութեամբ ձեռնհաս օրէնսգէտի մը՝ այս անգամ սկսած է յունականէն ի հայ թարգմանել, և ճոխ բացատրութիւններով ի լոյս ընծայել յիշեալ վերնագրով յոյժ կարեւոր օրինագիրքը։

Տպագրութիւնը սկսած է արդէն։

Բաժանորդագրին է 40 ղրշ. որոյ 20ը կանխիկ և մնացեալը՝ ընտիր կերպով կազմեալ գիրքը յանձնուելէ վերջ վճարելի։

Բաժանորդագրութիւնք կընդունուին Լրագրոյս խմբագրատունը։

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԲՐԷՄ ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹ

ԼԱՆՕԼԻՆ

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւներթութեանց։

ԳԵՐԱԶԱՆՑ մորթի պահպանման համար, մանաւանդ մանուկներու մասին, և գոյնի պահպանման։

ԼԱՒԱԳՈՅՆ դարման ընդդէմ մորթի հիւանդութեանց և ընդդէմ արիւներթութեանց։

Կը վաճառուի ամէն դեղարաններու եւ դեղագործից ու անուշահոտութեանց մթերանոցներու մէջ։

Գործակալ և ներկայացուցիչ ի Կ. Պոլիս Մ. Ս. ՖՐԷՕՅԼԻԽ

Կալաթա, Մերթեպանի փողոց, Գրնաճեան խան։

ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԾԹԱԹՈՅԻ ԲԷՅԻԻ ՇԱՀԱԿՑԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Բէյիի կեդրոնական Վարչութիւնը անպալմէի համար 330.000 եարտա ֆանվելոյ պէտք ունենալով առաջիկայ 1892 տարւոյ յունվարի 2|14 հինգշաբթի օրը՝ կէս օրէն մէկ ժամ յետոյ յիշեալ ապրանքին գնման նուազուրդը տեղի պիտի ունենայ Վարչութեան կեդրոնատեղին։

Սոյն նուազուրդին մասնակցիլ փափաքող անձինք՝ այսօրուընէ սկսեալ կրնան դիմել յիշեալ Վարչութեան կեդրոնատեղին ստանալու համար ֆանվելոյին նմոյշները և հայթայթման յանձնառագիրը։

Կ. Պոլիս 23|5 դեկտ. 1891 8—10

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԴԱՇՆԱԿՆԵՐ

Գործարանէ նոր ելած անգլիական բիանոներ, ձայնը ընտիր, և կազմածք հաստատուն, գները խիստ չափաւոր, եւ վերջնական, այնպէս որ յաճախորդը խաբուելու վտանգ մը չունենար երբէք։

Այս առթիւ դիտել տալ կուզենք որ աշխարհիս վրայ չը կայ ուրիշ քաղաք մը որ Լոնտրայի չափ բազմաթիւ գործարաններ և խիստ ընդարձակ առեւտուր մը ունենայ բիանոի վրայ։ Փարիզի շատ մը գործարաններ Լոնտրայի գործարաններուն համար կ'աշխատին թէ որ ըսելու ըլլանք երբէք չափազանցութիւն մը ըրած չենք ըլլար, հետեւապէս կարծել թէ բիանոյին ազէկը մինակ Փարիզն կ'ելլէ՝ սա անհիմն նախապաշարում մի է և ոչ ուրիշ բան։

Դիմել Կալաթա Թուլուսպա փողոց Ատա խան Թիւ 11։ 4—10

Նկարիչ Ոսկեզօծող եւ Տառագիր

Մ. ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Կը ծանուցանէ իւր մեծարոյ յաճախորդաց և արգոյ հասարակութեան թէ՝ այս անգամ իւր նկարչատունը փոխադրած է ի Հասիտկէ (Իսկի-Զապթիէ) ճատտէսի Թիւ 19, Մեծ. Բարսեղ աղա Ղազարոսեանի Սօպայի վաճառատան վերնայարկը, ուր կը շարունակէ կատարել նկարչական ԱՄԼԻՆ ՏԵՍԱԿ յանձնարարութիւնք։ մասնաւորապէս վաճառատանց համար կը պատրաստէ ամէն լեզուով եւ գրերով ցուցակներ (Թապլօ), նոյնպէս ապակւոյ վրայ նորամէթոտ կլասէ ըսուած հայելւոյ փայլուն ութեամբ կը գրէ անջնջելի ոսկեզօծ գրեր և նկարներ։ յանձն կառնու նաև տնական չինութեանց ամէն տեսակ նկարմունք, գործակցութեամբ հմուտ վարպետաց։

Գիները չափաւոր։ Գործերուն մաքուր և անխարդախ լինելուն կանխաւ ապահովութիւնք կը տրուին։

1892
ԹՈՒԱԿԱՆԻՆ
ԸՆԴԱՐՁԱԿ
ՕՐԱՑՈՅՑ
ՍԵՓԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆ
Ա.ԶԳ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻ
ՀԱՅՈՑ
ՏՊԱԳՐ. ԵՒ ՎԻՄԱԳՐ.
ՊԱՂՏԱՏԵԱՆ
Սուլթան Համամ
թիւ 14
Կ. ՊՈԼԻՍ

Կը գտնուիմէն գրաված առաց քով։ Գին 3 ղրուշ։

ՌՈՒՆԻՆ ՏՆՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

ԿԱՄ

ՏՆԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ

Ի պէտս ալեկոծեալներու և հիւանդագրեալ դատապարտեալներու։

Գրեց Կ. Ս. ԻՒԹԻՒՃԵԱՆ

Ծանօթարարութիւնք Ռ—սուն. Խորհրդոյ Ադ. Կեդր. Վարչութեան

Ամէն այրէկանց և նոյն իսկ ամէն ընտանեաց համար յոյժ կարեւոր, մանաւանդ Առողջապահական մասն, որ ամենապարզ ոճով կ'ուսուցանէ առողջութիւնը պահպանելու և հիւանդութեանց առաջն առնելու միջոցները, հիւանդ խնամելու կանոններն եւ յանկարծական հիւանդութեանց եւ պատահարաց նախնական անհրաժեշտ դարմանները։

Կը գտնուի ամէն հայ գրավաճառաց քով։

ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ

ՆՈՐ ԳՐԱՏՈՒՆ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄԱՐՏԻՐՈՍԵԱՆ

Էրմի Զապթիէ Ճոփոխի թիւ 7

(Օսմ. Պանգալի դէմը)

Սոյն գրատան մէջ կը գտնուին Հայերէն Տաճկերէն ամէն տեսակ գրեանք բացառիկ գեղչերով։

Գաւառներէ ըլլալիք յանձնարարութիւնք եւս փութով և յոյժ գոհացուցիչ պայմաններով կը կատարուին։ 5—10

ՏՕՔԹԷՕՐ ԳԱՍՊԱՐԵԱՆ

ՄԱՄՆԱՒՈՐ ԴԱՐՄԱՆ

ուղղոյ, ողնաճուռճի եւ բովանդակ ջղային դրութեան վերաբերեալ ախտից

Ամէն օր, յետ կիսաւուր 23

Ի Բերա Պէքեար փողոց Թիւ 9

ՏՕՔԹՕՐ ՏԱՏՈՒՐ

ԱԿԱՆՋԻ, ԿՈՒՊՐԻ, ՔԹԻ և ԵՐԱՆԻ հիւանդութեանց համար Վիէննայի համալսարանն և Բարիզու և Լոնտրայի նշանաւոր մասնագէտ դասատուներէ վկայեալ։ Վերոյիշեալ անդամց հիւանդութիւնները բժշկական վերջին և ազգու միջոցներով կը դարմանեն։

414. Մեծ փողոց Բերայի, Սանգա Մարիա եկեղեցւոյ դէմ, ցորեկին մինչեւ ժամը 9, և Պաշտէ քարու Ալէքեան գեղարան ժամը 9½ին. երկուշաբթիները Բերա և հինգշաբթիները Պաշտէ-Քարու։ աշխատաց ձրի։

ԱԶԳ

ԹՐԱՄՈՒԷՅԻՑ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կը ծանուցուի ընկերութեանս բաժնետերաց որ վարչական խորհրդոյ որոշմամբ, իւրաքանչիւր բաժնեթուղթը ոսկեդրամ 25 ղրուշնոց Թիւ 39 տոկոսի կարգոնը պիտի վճարուի։

Կանոնական պարտքերնները պիտի ընդունուին ի վաւերացումն, 1892 յունվար սկիզն սկսեալ (Ն. Տ.), երեքշաբթի և ուրբաթ օրերը, ժամը 2 էն 4, և վճարումները պիտի կատարուին ութն օրն անգամ մը ընկերութեան արկղէն։

##

PHŒNIX FIRE OFFICE

ԱՒԱՆԱԿԱՐԳ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՍՈՅԹ Անգլ. ոսկի 1,000,000

"ՖԻՆԻՔՍ"

Հիմնեալ է 1782 յամին

ՖԻՆԻՔՍ, հիմնեալ առաւել քան մի դար յառաջ, սոսկ հրդեհի ապահովագրութեան ընկերութիւն մ'է՝ որոյ բաժնետէրերը Անգղիոյ ամենահարուստ և հանրածանօթ դրամատէրեր են՝ ունենալով անսահման պատասխանատուութիւն։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութեան աշխարհահռչակ առատաձեռնութեան մի գլխաւոր աղբիւրն է 18,000,000 Անգլ. ոսկւոյ գումարն զոր ցարդ վճարած է հրդեհի ենթարկուց համար։

ՖԻՆԻՔՍ ընկերութիւնն կ'ապահովագրէ ընդդէմ հրդեհի և կայծակի՝ կալուածք, կարասիք և ապրանք՝ յոյժ նպաստաւոր պայմանօք և միջնորդութեամբ ստորագրելոցս, որք ունիմք լիազօր իշխանութիւն կարգադրելու անմիջապէս մեր ապահովագրելոց կրած վնասներն։

Հ. ՍՈՒԱՆ և ԸՆԿ. ընդհ. գործակալք Կ. Պոլսոյ, Պուլկարիոյ և Սեւ ծովու եզերաց Թիւ 11։ և 12, Սանտալճը խան, Ղալաթիա, Աւստրիական թղթատան վերեւ։

11

HAMBURG MUNICH UNITED

ՀԱՄՊՈՒՐԳ ԵՒ ՄԻԻԻՆԻԽ

ՄԻԱՑԵԱԼ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔ ԸՆԴԴԷՄ ՀՐԴԵՀԻ

Դրամագլուխ	Ֆռանկ 8,000,000
Պահեստի դրամ ցվերջ յունիս 1890	» 6,165,860
Տարեկան հասոյթ » » »	» 14,135,925

ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆՔՍ ՓՈԽԱԴԱՐՁ ԵՐԱՇԽԱՒՈՐՈՒԹԵԱՄԲ կ'ապահովագրեն մթերանոցներ և բնակութիւններ և սոցա մէջ գտնուած վաճառքներ և կարասիներ խիստ չափաւոր սակագնօք։

Լիազօր ներկայացուցիչ Կ. Պոլսոյ

ՖՈՒԱՆՔՖՕՐԹՈՒԱԶ

ԾՈՎԱՅԻՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Դրամագլուխ Ֆռանկ 6,250,000 Պահեստի դրամ Ֆռանկ 1,270,300

Ընկերութիւնս կ'ապահովագրէ շոգենաւուց և առագաստանաւուց վրայ բեռցուած վաճառքներ, ինչպէս նաև թղթատարական և փոխադրական ընկերութեանց յանձնուած թանկագին նիւթեր և գրամ պարունակող ծրարներ խիստ նպաստաւոր պայմանօք և սակագնօք։ Սոյն նիւթերու վրայ մեծաքանակ գումարներ կարենալ ապահովագրելու համար Ընկ. Ֆինիքս միացած է եւրոպեան 13 լուրջ ապահովագրական հաստատութեանց հետ որոց դրամ դրամն ու պահեստի դրամն է Աւելի քան 100,000,000 Ֆռանկ

Լիազօր ներկայացուցիչ համար Թուրքիոյ

ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ, Պոլիս, Պահչէ—Գաղաթա, Անանիատիս խան, 12, 13, 14

16

ՁԵՐՄԱԿ ԱԿՌԱՅՆԵՐ

Առողջապահութիւն Բերնի

ՊՈԹՈՑԻ ՋՈՒՐԸ ‖ EAU DE BOTOT

կը պահպանէ ակռայները, կը պնդէ ընդերքը, կը գովացնէ բերանը։

ՓՆՏՌԵԼ բան ՊՈԹՈՑԻ ՋՈՒՐԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԹԵՐԱՆՈՑ՝ 47, Ռիւ տը լա Բէյ, ԲԱՐԻԶ։

Ակսից առաջ՝ 229, Սէնդ-Օնորէ

ԿԸ ԾԱԽՈՒԻ ԲՈԼՈՐ ՀՈՏԱՎԱՃԱՌԱՑ ԲԻՎ

Հարցնել նաև Պոթոցի Վինեկրը ՏԸ ԹՈՒԱԼԷԹԸ, Նրբութեամբ և բոյրովը դեղատնց։

2203 Կը գտնուի ի Կ. Պոլիս, Պօն Մարշէն, 354, Մեծ փողոց Բերայի

ՊԱԶԱՐ ԱԼՄԱՆ

(388, Բերա Մեծ փողոց, 388)

Ընդարձակած ըլլալով իր հաստատութիւնն նորակառոյց չէնքով մը Տանտրէա Բասաժին մէջ, կը հրաւիրէ իր բազմաթիւ յաճախորդներն ու արգոյ հասարակութիւնը որ բարեհաճին այցելել նոր վաճառանոցները (մուտքը միւս Մեծ-Փողոցէն)։ Հոն կը գտնուին ամեն տեսակ կահ կարասեաց մեծ մթերք, յոյժ խնամեալ և տոկուն պատրաստութեամբ։ Գրասեղաններ, մատենադարաններ, դարակներ, աթոռներ, ուտելարաններ և սեղաններ ճաշասրահներու համար, թէյի և խաղի սեղաններ, ատիճանաւոր դարաններ, և ճոխ հաւաքածոյ մը Լիւքսի կարասեաց։ Պազար Ալմանի վաճառանոցները կը պարունակեն ամենէն ընդարձակ մթերքն կաղանդի նուէրներու համար։ Խաղալիկներ, ծննդեան ծառեր, անուշեղէններ, գաւազաններ, հովանոցներ, հովհարներ, ձեռնոցներ, փողկապներ, անուշահոտութիւններ, նեսեսեռներ, գոհարեղէններ, ալպոմներ, մարդքինքրի, անօթներ, պատի ժամացոյցներ, բազմաստեղեան աշտանակներ, լամպարներ, ըմպելեաց արկղիկներ, պողպատեայ նիւթեր, արոյրէ նիւթեր, հայելիներ, ափսէներ, յամպարէ ծխափողի բերանոցներ, կողովներ, շաքարեղինաց տուփեր, և շատ մը ուրիշ նիւթեր։

ՄԵԾ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ ԹԷՅԻ

Կ. ԵՍԱՂԻՈՒԵԱՆ ԵՒ Ց. ԹՕՍԱԳՈՒԼԵՍՆ ԷՆԿ.

Պահչէ—Գաղաթա, ձէլալ պէյ խանի դրան կից, Թիւ 10

Զմեռուան առթիւ սոյն հանրածանօթ վաճառատան մէջ պատրաստ կը գտնուին Զինէ և ձաւվայէ ուղղակի հասած նոր բերք՝ գանազան տեսակս գերընտիր եւ ազնիւ ու անուշաբոյր ամէն ճաշակի յարմար։—Կաղանդի նուէրներու համար թէյով լեցուն ճարտնական, Զինական եւ Հնդկական այլ և այլ մեծութեամբք եւ ձեւերով գեղակերտ եւ նկարազարդ տուփեր։—Ցաճախորդաց գոհացում տալու համար բնաւ ջանք չը խնայուիր։—Ցանձնարարութիւնք կը կատարուին փութով և ճշդութեամբ։—Գիները որոշ եւ խիստ չափաւոր։—Զի'ք սակարկութիւն։

ՌՈԵԱԼ ԷՔՍՉԷՆՃ

ԱՍԻՒԱՆՍ ՔՕՌԲՕՐԷՇԸՆ

ԱՄԵՆԷ ՀԻՆ ԵՒ ԱՄԵՆԷ ՄԵԾ ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍՏԱՏԵԱԼ Ի ԼՈՆՏՈՆ 1720ԻՆ

Դրամագլուխ աւելի քան Անգլ. ոսկի 4,000,000

Ցարդ հրդեհի արկածից համար տուած է » 35,000,000

Ընկերութիւնը կ'ապահովագրէ քարաշէն և փայտաշէն ամեն տեսակ կալուածներ, կահ կարասիք և ապրանք։

Վճարմունք ամենայն կանոնաւորութեամբ և մանաւանդ առանց որ եւ իցէ ՁԵՂՋի կը կատարուին։

Աւելի ընդարձակ տեղեկութիւն առնուլ փափաքողը կը հրաւիրուին դիմել առ Ընդհանուր գործակալս Ճ. Վ. ՈՒԻԹԱԼ ԵՒ ԸՆԿ. Պահչէ Գաղաթա, Մէյսանճըք սոքաք, Ուիթալ խան։

ՈՉ ԵՒՍ ՏԿԱՐՈՒԹԻՒՆ — ՈՉ ԵՒ ԱՐԵԱՆ ՆԻՒԱՍԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՄԱՐՍԻԱԼ—ՊՈՏԷՆԻ ԵՐԿԱԹ

2218

Այս բաղադրութիւն մեծագոյն յաջողութեամբ կը յանձնարարուի Ֆրանսայի գլխաւոր բժիշկներէն, որք, յետ գործածութեան, նպաստաւոր համարած են զայն միւս երկաթախառն պատրաստութիւններէն։

Այս եղելոյ, շտապել հարկ չկայ նեղիլ, դեղ գրելուն համար չ'առնուիր չէրեքն և տասնչորսն։ Ոնդութիւն չի տար, ստամոքսը չի գրգռեր, ակռայները չի սեւցներ։

Կեդրոնատեղի՝ ԾԱՆՆԻ ԵՒ ԺՈՐՏԱՆ, 1, Կամուրջի հրապարակ, Պոլիս

EMULSION SCOTT

(ՍԿՈՏԻ ՕՀԱԲԱԿ)

ՄՈՐԻՒ ՁԿԱՆ ՕՈՒՏ ԻՒՂ,

ԻբՓոսՓիդՏերու յատկութիւններէն զատ, Գարշասեալ ձեռամբ ՍԿՈՏԻ և ՊՕՌԻՆԻ ի Նիւ-Եորք։

Կաթին չամ ախորժահամ է

Մարթ ձկան հուսի իւղի բոլոր յատկութիւններէն զատ, ԵրբՓոսՓիդՏերու յատկութիւններն ալ ունի

Կը բուժէ թոքախտը

Կը բուժէ անարիւնութիւնը

Կը բուժէ խոյլերը

Կը բուժէ հաղը, ցրտաւութիւնները

Կը բուժէ ընդհանուր տկարութիւնը

Կը բուժէ մանկանց ճոզածութիւնը

Թժիշկներէն ընդունուած է, ախորժ համ ու հոտ ունի, դիւրամարս է, և ամենէն փափուկ ստամոքսները կը տանին զայն։

Կը վաճառուի գլխաւոր դեղավաճառաց և դեղագործաց քով։

Գործակատարք ի Կ. Պոլիս, ՀԱՄՄԻՐ ԵՒ ՀԻՐԵԱԼ 212

PAPIER FAYARD ET BLAYN

Գերազանց դեղ ի բուժումն հարբուխի, կուրծքի թրքծուծոց, յոգնացութի, ցաւերու, վէրքերու, կոլորերու և այլն։ Կը ծախուի բոլոր դեղարանաց մէջ։

VICHY

ՎԻՇԻ

Ֆրանսա (գաւառ Ալիէի)

ԿԱԼՈՒՈՒԹ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ՊԵՏՈՒԹԵԱՆ

Վարչութիւն՝ փարիզ, 8, Ռուլվար Մոնմարթր

ՀԱՆՐԱՋՐՈՅ ԵՂԱՆԱԿ

GRANDE GRILE — Աւշային տկարութիւնք, մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, լեարդի և փայծաղի մաղբու

, ներքին գործարանաց խցմունք, խրձային քար և այլն։

HOPITAL— Մարսողական ճանապարհաց հիւանդութիւնք, ստամոքսի ծանրութիւն, դժուարամարսութիւն, ախորժակի պակասութիւն ստամոքսի, ջղացաւ, անմարսութիւն։

CELESTINS— Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, միզական աւազ և միզական քար, յօդացաւ, շաքարախտ (Տիաբէթ), սպիտակուց—միզական (Ալպիւմինուրի)։

HAUTERIVE— Երիկամանց և փամփուշտի տկարութիւնք, աւազ, քար, յօդացաւ, շաքարամիզութիւն, սպիտակուց—միզական։

Աղբիւրին անունը պէտք է փնտռել միշերու քաքսիէին վրայ։

Կը գտնուի դեղագործական Անգլիական մթերանոցն և Պոլսոյ բոլոր եղագործաց քով։ 2203

COMP RUSSE

DE NAVIGATION A VAPEUR ET DE COMMERCE

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՑԻՆ ԵՒ ԱՌԵՒՏՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբթուան երեւելութիւնք

Բշ. 16 28 Օտեսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Դշ 17 29 Աէքսանդրիոյ սուրհանդակ, ժամ 5ին յետ միջօրէի. Պիրէասի ճամբով

Դշ. 18 30 Եկատերոյի սուրհանդակ, առաւօտեան ժամ 10ին։

Դշ. 18 30 Սուրհանդակ գէպի Փոքր Ասիոյ Նաւահանգիստները մինչեւ պաթում, առաւօտեան ժամը 11ին։

Եշ. 1931 Օտէսայի սուրհանդակ, ժամ 2ին յետ միջօրէի։

Ադ.—Դեկ. 17/29, երեքշաբթի օրը կ պրէն գէպի Սուրիոյ Նաւահանգիստները մեկնող սուզեւորը Զմիւռնոյ մէջ պիտի հանդիպին Թրիբոլի, Պէյրութ, Եաֆա, և Բոր-Սայիտ գացող շոգենաւուն։ 10

Արտօնատէր Ս ՏԱՄԱՏԵԱՆ

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ ԱՐԵՒԵԼՔ ԼՐԱԳՐՈՒ

ԱՐԵՒԵԼԵԱՆ ԵՐԹԵՒԵԿՈՒԹԻՒՆ

ԵՐԿԱԹՈՒՂԻՔ ՃԱՆԱՊԱՐՀՈՐԴԱՑ

ԳԻՒ. Կ. ՊՈԼԻՍ—ԱԳԻՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՊԷԼԷՈՎԱ

Կառախումբ Կ. Պոլսոյ մեկնող	Արեւ. ճեպն. Թ. 2 Բշ. Եշ.	Կիր. ճամբ. Թ. 4 Ա.Մ. օր	Կիր. խառն Թ. 52 Ա.Մ. օր
	երեկոյ ժ. Վ.	երեկոյ ժ. Վ.	Առաւ. ժ. Վ.
Կ. Պոլիս ... մեկնումը	7 20	8 15	7 50
Գուլ—գաղաթ			8 08
Եէտի—գուլէ			8 22
Մագրիգիւղ			8 39
Ալիթէֆտոռա			8 52
Քիւչիւք—Զէյթունլիք			9 03
Աբարթա—գուլէ			9 47
Հասարլեզ		9 46	10 23
Զամպազար			11 06
Գապաքէճ	9 50	10 46	11 45
Մինէզլի			12 51
Զէյթքէսրեզ մեկնումը		12 02	1 33
Զորլու		12 04	2 00
Մուրատլը—Գէօքչէլի	11 50	12 17	2 50
Մէհիլիէ—ԶիՓԹիլիք			3 38
Լիւլէ—Պուրկազ			4 09
	էլ.սոբ		4 49
Պազարճիք	1 55	2 19	
Բալլը—գէօզ		2 51	5 35
Ուզունգիւրիւ			6 16
Գուլէլիի—Պուրկազ		3 37	7 05
Ռուլի		4 15	7 47
Ադրիանուպոլիս ... ժամ	4 14	5 09	8 13
			9 00
	Կուխ. Թ. 132 Բշ. Եշ.		երեկոյ
Ադրիանուպոլիս ... մեկ.	3 00		
Գաղաքէյ	3 52		
Մուսթաֆա քաշա ժամ.	4 42		
Հարմանլը մկ.	5 01		
Թրզինովա-Սէմէնլի ժամ.	6 20		
	6 40		
	7 23		
	երեկոյ		
Հղորդակց. Թրնովա-Սամսունա-Պուրկազի գծին հետ.			
Թրնովա—Սէմէնլի ք. եշ.) մկ.	9 13		
Եամազոյա ժամ.	2 00		
Պուրկազ (գ. ուր.) մկ.	6 53		
			Առաւ.
Թրզինովա—Սէմէնլի մկ.		8 01	10 45
Գայսամբէյ—Հապէզոյ		8 38	11 44
Եէնիի—Մարմլէ		9 27	12 57
Բաբաղլը	8 32	9 53	1 39
Գաթ ծիրգ—Սթանխանք		10 20	2 14
Փիլիպէ ժամ.	9 21	10 42	2 39
	մեկ. 9 31	11 2	3 14
Թաքար Բաղարճիք ...		11 58	4 40
Եարամկէյ ժամ.		12 23	5 11
Պէյօվա մեկ.		12 24	երեկոյ
	11 10	12 43	
	Առաւ.	երեկոյ	
Սոֆիա	էլ.սոբ		
Նիշ ժամ.	3 18	4 29	
	8 20	10 04	
	Թ.Ղ.Ք.		
Պէլգրատ	2 45	4 48	
Պուստաբէշթ	10 05	1 25	
Վիէննա	3 15	7 18	
Սկիւպ	Դ.Ղ.Ք.	1 49	
Սելանիկ		9 35	

ԳԻՒ. ՍԷԼԱՆԻԿ—ԻՒՍԿԻՒՊ—ՍՊԻՏՖԷ

Կառախումբ Թ. 512/522 Սելանիկէն ամեն օր	Առաւ. ժ. Վ.	Կառախումբ Թ. 523 Վիէննայէն ամեն օր	ժ. Վ.
Սելանիկ (Պիւֆէ) ... մեկ.	6 00	Վիէննա մեկ.	8 00
Թոքսին	6 33	Պուստաբէշթ	2 40
Ամամօվօ	7 10	Պելգրատ	10 55
Քարաստրլա	7 31	Նիշ	5 50
Կիւմիւնճէ	7 41		Առաւ.
Կեօրկիլի	3 17	Սպէֆէյէ ... մեկ.	10 40
Մրոօվսկ	8 51	Պուլգանոֆչէ	10 55
ՍիթրուՄիցա	9 00	Պուլգարիչէ	11 23
Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժամ.	9 32	Բրեչօվա	11 40
	մկ. 9 42	Թապանոֆչէ	12 03
Քրիկօլաղ	10 27	Գուլ մանօվա	12 37
Վ. Էնեֆիանօ—Կրստոիք	11 06	Հաղալար	1 13
Քէօրքիւլիւ ժամ.	11 53	Իւսքիւպ (Պիւֆէ) մեկ.	1 49
	մկ. 12 03		ժամ. 2 01
Զէլէնիկօ	12 51	Զէլէնիկօ	2 37
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ժամ.	1 27	Քէօրքիւիւ ժամ.	3 20
	մեկ. 1 49		մկ. 3 30
Հաղալար	2 29	Վ. Էնեֆիանօ—Կրստոիք	4 20
Գուլ մանօվա	3 22	Քրիկօլաղ	5 03
Թապանոֆչէ	3 53	Տէմիրգաբու (Պիւֆէ) ժամ.	5 37
Բրեչօվա	4 21		մկ. 5 52
Պուլգարիչէ	4 33	ՍիթրուՄիցա	6 26
Պուլգանոֆչէ	4 57	Մրոօվսկ	6 35
Սպէֆէյէ ժամ	5 10	Կեօրկիլի	7 19
	երեկոյ	Կիւմիւնճէ	7 31
Նիշ ժամ	9 40	Քարաստրլա	8 01
Պելգրատ	4 48	Ամամօվօ	8 24
Պուստաբէշթ	1 23	Թոքսին	9 01
Վիէննա	7 18	Սելանիկ (Պիւֆէ) ... ժամ.	9 35
			երեկոյ

ԳԻՒ. ԻՒՍԿԻՒՊ—ՄԻԹՐՕՎԻՑԱ

Կառախումբ Թ. 622 Իւսկիւպէն բշ. դշ. ուր.	Առաւ. ժ. Վ.	Կառախումբ Թ. 621 Միթրովիցայէն գշ. եշ. շբ.	Առաւ. ժ. Վ.
Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ... մեկ.	7 40	Միթրովիցա (Պիւֆէ) մկ.	7 25
Էլէշան	8 47	Վուչիտրն	7 47
Քաբասիանիք	9 42	Բրիշթինա	8 41
Վէրիզօվից	10 52	Լիբֆիան	9 36
Լիբպիան	11 45	Վէրսովից	10 37
Բրիշթինա	12 37	Քաբասանիք	11 24
Վուչիտրն	1 23	Էլէշան	12 01
Միթրովիցա (Պիւֆէ) ժամ.	1 40	Իւսքիւպ (Պիւֆէ) ... ժամ.	12 54
	երեկոյ		երեկոյ

ԹՐԻՆՕՎԱ—ՍԷՄԷՆԼԻ—ԵԱՄՊՕԼՈՒ

Կառախումբ Թ.	321 Բշ. Եշ.	323 Կիր.	Կառախումբ Թ.	322 Դշ. Շբ.	324 Առաւ.
Հղորդակցութ. գլխաւոր գծին կամարց. հետ			Պուրկազ մեկ.	9 40	Առաւ.
Սոֆիա-Պէլիլեն ժամ.	8 38	12 45	Եամազոյա մեկ.	2 40	5 10
Սարամպէյլեն ժամ.			Սիլիմբրիա—Քրմանլը	3 41	6 18
	երեկոյ	երեկոյ	Եէնիի—Զագրա	4 42	7 9
Թրնով-Սմէնլ մկ.	9 15	1 40	Բասանէ—Մէյլէսի	5 45	8 14
Գարարուէնար	9 58	2 25	Գարարուէնար	6 46	9 15
Բասնէ—Մէյլէսի	11 03	3 32	Թրնով—Սմէնլի ժ.	7 20	9 49
Եէնիի—Զագրա	12 15	4 48		Առաւ.	Առաւ.
Սիլիմբրիա—Քրմանլը	1 11	5 41	Հղորդակցութիւն գլխաւոր գծին կամարց. հետ		
Եամպոլու ժամ.	2 00	6 20	Պէյոլ-Սոֆիան մ.	8 01	
		երեկոյ			երեկոյ
Պուրկազ ժամ.	6 58		Սարամպէյ մեկ.		
	Առաւ.				

ԱԴՐԻԱՆՈՒՊՈԼԻՍ—ՏԷՏԷ ԱՂԱՃ

Կառախումբ Թ. 222 Գշ. Եշ. Շբ.	ժ. Վ. երեկոյ	Կառախումբ Թ. 221 Բշ. Դշ. Ուր.	ժ. Վ. Առաւ.
Տէտէ—Աղաճ մեկ.	12 20	Ա. Պոլիս մեկ.	8 00
Ֆէրրէ	1 29	Ուրլի »	8 55
Պիտիլլի	2 33	Գուլէլի—Պուրկազ մեկ.	9 40
Սուֆլի	3 31	Տիմիթոքա	10 15
Տիմիթոքա	4 36	Սուֆլի	11 27
Գուլէլի—Պուրկազ	5 19	Պիտիլլի	12 20
Ուրլի »	5 46	Ֆէրրէ	1 21
Ա. Պոլիս ժամ.	6 10	Տէտէ—Աղաճ ժամ.	2 20
	երեկոյ		երեկոյ

Ծանոթութիւն. վագրկեանները գիշերուան ժամը կը նշանակեն սկսելով երեկոյեան 6է մինչեւ առաւօտեան ժ. 5 30 (Ը. Ե.)